

308587

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్ను పట్టణము 1915 నం॥ అక్టోబరు నెల 11 వ తేది సోమవారము

No 164

నంపుటము. 2.

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ తృతియ 3.

సంచిక ౧౬౪

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

మనుష్యులకు వరప్రసాదము
దోమలు, నల్లులు, చిమటలు,
చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు
గుల బాధల నుండి తొలగింప
బడుదురు.
ప్రపంచప్రసిద్ధి పడిన జపాను
పారిచే తయారు చేయబడినది.

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమటలు మున్నగు క్రిమిల బుట్టించు పురుగు
లను నశింపజేయును. టికె 1.కి అ. 0-8-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

240 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆరోగ్యవార్తములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమ
లును, పుస్తక కీటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

ఫ్లేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రావడండ్ కాటోలు నిన్ను కాపా
డుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు.
అనేక వస్తుప్రదర్శనములందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమత
ములను పొందినవి. అఖిమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు
చేయబడినది. పాడరుపాట్లములు మారిరిమాచుటకుగాను అర్థవౌచిటి కంటిన
నంపబడును. పల్లెటూర్లనుండి వ్యాపారులకు తమ చిరునామా పోస్టు, టెల్గ్రా,
విడిడిడిగా వ్రాయించవలయును.

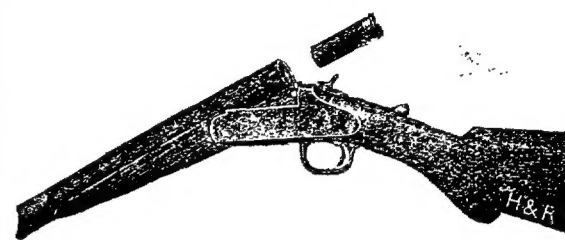
సోలు ఏకెంట్లు:—

టి. హరఅండుకో,

16/286 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు

తుపాకులు!

తుపాకులు!!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, తోటాలు, మందు

మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా
విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు
ఈ అక్షసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి, అండుకో,

12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితముగ

భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొనుట కుపా
యము. ప్రపంచమునందును ప్రతిమానపుడును, తెలిసికొన
దగినవి మాకుమాత్రమే. అవి యేదయిన భూతభవిష్యద్వర్త
మానముల ఫలములే గదా! మీయొక్క ఆయుధాయము,
భాగ్యము, సంతానము, బిడ్డ, కళిత్రము మొదలగు వానిని
గురించి మీ కుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీరు
త్వరపడి చేయవలసిన దేమనెను:— మీ జన్మకాలక మున్న
యెడల దానితో పుట్టిన తేదీయను, నెలయను, సంవత్సర
మును, జననకాల ఘడియలను పంపుడు. అవిలేనియెడల నెల
యను, సంవత్సరమును చాలును. అవియును లేనియెడల
ఒక్కసంవత్సరమే చాలును. అవియును లేనియెడల కొంచె
మించుమించుగ తమనకున్నను తెలుపుచు తమతమ స్వప్నా
లిఖితముగాని లేక వాగ్విలే మాత్రముగాని ఒకయుత్త
రము వ్రాసిపంపవలయును. అపుడు నామమును బట్టియు,
వారివారి వ్రాసినబట్టియుగూడ జాతకములు తయారుచేసి
ఫలములు వ్రాసిపంపుదుము.

ఇందుకు మాచేతేయబడి పోస్ట్ తరహాముగ నున్న
జాతకఫల మణిమంజరియను, 220 పోస్ట్ తరహాలును, ఉదా
హరణులును గల శ్యాతివగ్గింపుయొక్క పుస్తకమును
మును, దానితో జాతకమును భృగుసంహిత మొదలగు గ్రంథ
ములనుబట్టియు, మా యనుభవ జ్ఞానమునుబట్టియు, ఫలములను
వ్రాసి పోస్ట్ చేసిన హ. 1-12-0 లకు పి. పి. గా పంపుదుము.
ఈ గ్రంథమును కొనువారికి మాత్రమే ఈనిబంధము వర్తిం
చును. 220 పోస్ట్ తరహాలుగల యీ గ్రంథముయొక్క
విలువ తాము చదివిన పిమ్మట తమకే తెలియగలదు. మఱి
యను తమ జాతక ఫలములను తాము చూచుకొనిన పిమ్మట
విశేషపు సొమ్ము క్షయపడి మఱియొకరిచేత వ్రాయించు
కొనినను నింత ఋజువుగా నుండలేదని మీరు జమియము
స్తులింపవలయును. వేనకేలు మాకు యాగ్యతాపత్రికల సంపి
యాన్నాడు.

వి. యమ్. శర్మ అండు బ్రదర్స్,

అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

“అనంద గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము”

శ్రీవాలీకి రామాయణము

ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన
పటములున్నవి. కొన్నిప్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల కీ ప్రు
ములో వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, అయోధ్యాకాండములుగల పాస్టకాలిము కాలి
కోలైండు గిట్టుకేను. ౧ సంపుటము ర ౧ పటములు 3 ర ౦
అరణ్య, కిష్కింధా, నువ్వరకాండములుగల పాస్టకాలి
తము కాలికోలైండు ౧ సంపుటము ర ౧ పటములు ౪ ర ౦
యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, 3 ర పటములు 3 ర ౦
లైబ్రరీయెడిషన్-౮౦పాస్టకాలిములవైన మంచిఅచ్చు,
మేలైనకాలికోలైండు, బాల, అయోధ్యాకాండములుగల ౧౦౦
డిట్ అరణ్య, కిష్కింధా, నుందరకాండములు గల ౧౦౦
డిట్ యుద్ధకాండము మూడుభాగములసంపుటము ర ౧౦
కీరామకాలనిర్ణయము ౦ ర ౦

వైగ్రంథములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండుకో,

అనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

ఆకాశనిమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదివఱ కెవరును తెలుగులో వ్రాసి
యొండలేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము,
అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములుచక్కగా
వివరింపబడినవి. టెల 0-8-0

గౌతమబుద్ధుడు.

ఇందు నులభ్యతెలిలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు వచన
రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. ౦-4-౦

పాలపర్తి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గుంటూరు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

ప్రతికంటనుండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము
తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసన గలిగియుండును.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన
రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట
రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు.
మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

పంపిణీయడం ఒకసారికి ఉత్తరంగా ఉపయోగపడగలగలదు. (ప్రతి చిల్లరను కాలింగులలో దొరకును.)
 నాల్గవ పంపిణీ:— 1-0-0 రూ. 1-0-0 మూడు సేవలకు 2-10-0 చ. సె. భూమి కేసు. (ప్రతి చిల్లరను కాలింగులలో దొరకును.)
 పంపిణీ:— 1-0-0 రూ. 1-0-0 మూడు సేవలకు 2-10-0 చ. సె. భూమి కేసు. (ప్రతి చిల్లరను కాలింగులలో దొరకును.)
 పంపిణీ:— 1-0-0 రూ. 1-0-0 మూడు సేవలకు 2-10-0 చ. సె. భూమి కేసు. (ప్రతి చిల్లరను కాలింగులలో దొరకును.)

ప్రత్యేక తేఖులు

శ్రీ వార్తలు.

(స్వీకృత తేఖులనుండి)

బహుమతి.

శ్రీ అక్టోబరు 4:— శ్రీ కనకరాజు మొమోరజులు బేర్బేటకు ఆటలు. ఈనెల 8-న తేదీ ప్రారంభమౌను. కమిటీవారు మంచిద్రుశక్తులు లేరునున్నట్లు తెలియజేసి. ఈనెల 8 నెలవులలో నియమాల ప్రకటనకు చాలనందడి గలగజేయను. ఆటలకు వచ్చువారికి భోజనము పొందులకొరకు మంచియేర్పాటు చేయబడింది. ఇందు కార్యభారము వహించి కడుశ్రద్ధగా బరితేయుచున్న మొకట్రాపు గారు ప్రశంసనీయులు వారి యోద్యమ శునకు భగవంతుడు కోడెపడి సర్వవిధముల దయజూచి ప్రోయగాల.

శ్రీ సింహాద్రి జగతి ధియేటరు.

వైసేయన ఈ ప్రయం దొకనాటకాల నిర్మితమును చూస్తుంది. శ్రీ రామానుజ పుస్తకభాండారమువారి యధిపతియగు ఆమోదిని శ్రీ రాజీవారి ఆదేశము భవము నిర్మితము ననుజ్ఞ నొంగింది.

బాలికాపాఠశాల.

ఇచ్చటి పాఠశాలలో నితరులకు నాల్గవ తరగతికి యున్నది. నూతనముగా పుస్తకభాండారము ఉంచినారు. ప్రస్తుతపు హెడ్మాస్టరుగారు చాల శ్రద్ధగా బరితేయుచున్నారు. ఈ స్కూలునకు తగిన గృహనాథి లేదు. బాలికల సంఖ్య చాల పెక్కును. ఇప్పుడు బడికి ఏమియు ఆవకాశములేదు. గత రన్న మొంటువారు కాంక్షనకూడ చేసినారు. కాని తగిన స్థలము జరపలేదు. గ్రామస్థులందరినియు ముందు గుంచి కొంత నణలు ఆలోచించి స్థలమును మిల్లమై ప్రయత్నము చేసియెడల త్వరలోనే యిలాంటి భర్తీకాక మానదు.

క్రాంతిపేట.

ఇచ్చట హైస్కూలు పెట్టింది మొదట జనసంఖ్య చాలవరకు హెచ్చుచున్నది బహుశాంతు చాల చిక్కులు పడుచున్నారు. విధులలోని ఆరుగురు అన్ని మేదరతదగ్గరుల క్రిందకు పూరుచున్నది. అప్పటికిని చాలక చాల ఇంతుగా నున్నది. ఊరు వెంటటకు ఇంపరకు ఉద్యోగములు చాల ప్రయత్నములు చేసిరిగాని అవి నెరవేరలేదు. ప్రస్తుతము మా మేజిస్ట్రేటుగారు ముగ్గురు శ్రీపద్మ శాధరాజు పంతులు గారు ఈచిక్కును బాపుటకై తగిన ప్రయత్నము చేయుచున్నారని వినుచున్నాము. రైల్వేస్టేషనుకు వెనక ప్రక్క నున్న కొండవారస్థలమును పేట కట్టించుట వారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. అప్పుడప్పుడు మరిచి యుత్తరకు వెనకిరి ఆలోచన లేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు బహుచక్రస్థి ఆలోచన చేసినారు.

సుమారు 500 వందల వరకు వరభాటలు వచ్చినవి. ఈ ప్రయత్నము కొనసాగుచున్న మేజిస్ట్రేటుగారు గట్టిశ్రద్ధ అభిమానము ప్రాయముచేయుచున్నాము. వారు వచ్చినది లగాయతు లేదు పదవిని జూచు రుజువునక నడపుచున్నారు. పలువిషయములలో వారి కనుభరము గలదు. మెస్సరిజనులలో చాలప్రసిద్ధి జెందినారు. లేబరులనుల బాధపడువా రెండవో బాధానయ్యలై చూచుచుండనే నపుడు బోవుచుండిరి.

కానీమను సత్రము.

దీనిని గురించి యంతరకు జనసామాన్యముకే గాక కొందరు పెద్దయతులగులకు కూడ ఏమియు తెలియ దగదయ్యును. దీనికి కారణము ఒకటిగా కాన్పించుచున్నది కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారు పెద్దాపురముగారు, కార్యదర్శిగారు మదరాసు లోను నుండి, యెప్పవోవచ్చి, యెప్పవోయేవో మీటింగుని పెట్టి పోవుటయే. కార్యదర్శిగారు టరకు ఆఖరై నప్పటికి యింకా రికార్డు మీటింగు రిజల్యూషను ప్రకారము యివ్వలేదట. ఇంకా ఆయన కార్యదర్శి యని ఆదేశము అభిప్రాయములో నున్నారని కాబోలును.

బల్లారి వార్తలు.

(స్వీకృత తేఖులనుండి)

కాలమానము

బల్లారి అక్టోబరు 8:— నన్నయ సమృద్ధిగా తురిగినది. పలువులు కుంటలు నిండినవి వర్షాధిక్యములన సుమారు 500 ఇండు పడిపోయినవి. గతమాసములో 9.91 అంగుళముల వర్షము వచ్చినది.

శ్రీ.

మ-రా-రా-శ్రీ పోలి గుండూరాపుగారి యిట్లో ఒక యెలక చచ్చిపడగా దానిని మదరాసుకు పోషార్థము పంపిరి. అది శ్రీకు ఎలక అయ్యెను. ఈనక ఆ యింటి నానుకొని యున్న 12 యిండ్లకు విడిపించిరి. ఇటీవల మరేమియు గడ విడలు లేవు.

మ-రా-రా-శ్రీ ఎ. రంగనాథు మొదలియారువారు.

వీరు శివునిద పోవుచున్నందున, వీరి కచేరినా రెండున చేరి యొక భాయాపటము తీయించుకొనిరి. వీరు మిగుల దయాశురైయుండిరి. ఇక మిద రాబోవు డిప్టికలెక్టరుగారు మ-రా-రా-శ్రీ శ్రీకృష్ణాయన్న కంతులువారి, మొదలియారువారు పెట్టిన గుండును తొలగించి పొలుపడుదురుగాక.

మదనపల్లి కళాశాల.

నవనవినోదిని సభవాక చేసినది మొకభేలనా ప్రదర్శనము గావించి రాబోవు మూల్యమును, కళాశాల కర్పించును. ఇది వీరి వాత్సల్యమున బోధపడుచున్నది.

ఆర్-గ్యురక్షణశాఖలకి కొక నూచన.

బహులలో వల్లి చెడిపోయిన వండ్లు అమ్మబడుచుండుట ప్రతిదినమున చూచుచున్నాము. అది మిక్కిలి చాకగా అచ్చుబడును. ఎక్కువ వేల లిచ్చి, యిష్ట ఫలములను కొని తినితీసి బీదలెడల, యీ కొలగాని పండ్లను కొని, తిని, కోగముచేత బాధపడుచుండుట కలదు. కోగము వచ్చినప్పుడు కలరా వ్యాధియో లేక శ్లేష్మ బాధయో? అని విచారించుచు మాత్రము విజయ పేరంటముగా వచ్చుచుండు గాని, మొదటనే తన్ని వారణాధ్యయ పొలుపడుట వారిచర్యకాదు కాబోలును. ఇక మిద నైసను తగిన శ్రద్ధ వహించి, తల్లిక పదార్థములను, అమ్మకుండచేసిన, తమ కార్యవిర్వహణభారములలో నొక భాగమును చేసిన వారగుదురు.

గుత్తి పోలీసు ఇన్-స్పెక్టరు శ్రీ.

ఒక ప్రామిసునోటు విషయమున గుత్తి పోలీసు ఇన్-స్పెక్టరు గారు గోపాలస్వామి నాయుడుగారికి మూడు మాసములు ఖయ్యు విధించబడి యుండెనుగా! అట్లుగా కడప జడ్జిగారు రద్దుచేసి విడుదల చేసినారు.

మదనపల్లి కళాశాల.

వైకళాశాలకు ద్రవ్య సాహాయ్యముచేయు నిమిత్తము మాయూరి సరస్వినోది సభవారు చేపట్టిన మొకనాటకమును ప్రదర్శించి, అందుములమున వచ్చిన మూల్యమును వైకళాశాలకొక డిచ్చి చేయుదురు. ఇదియంతయు నీ సభవారి స్వార్థార్థమున, ఉదారగుణమును వెల్లడిచేయుచున్నది. అయిన నొకవిషయము మాత్రము మిగుల విచారకరము. దుర్భరమని మొకపెట్టిను- కలదుకలది విచారించినను, సుసారదుఃఖములు బహిరంగపడయోస్తాను, వేయే! ఎవరి ఆసమాధానమున పోతులైనను సరేయని, మూర్ఖపుట్టుపట్టి నిరాకరించినను, విడిక యివ్వదనిపాపము గడించుకొను, నొక బీదయ్యునిగిరికూడ బలవంతమున, రూపాయిఖరీదుల టికెట్టులు అమ్మి, జీతముల బట్టి వాదాశాలలందరై టికెట్టులను వహించేసికొని మిగత మొత్తమును మాత్రమే యిచ్చిన కొందఱు అధికారుల చర్య తీరముగా ఖండించవలసియున్నది. ఒక గొప్పయ్యునిగిరి ధియూపిమొదలయిన మాత్రమున, ఆ యొక వ్యక్తి సుతోమ పట్టుకొనుచు, చిల్లరచేతలందఱు బహుల దేరి యిలాటి దుండపుపములు చేయుట ఖండితముగా వారి యధికప్రసంగతను చాటుచున్నది. కళాశాలకు సాయము చేయు కలయు నన్ను, పెన్నియోమార్గము లుండ? ఈలాటి తొందరలు గలగజేయు మార్గమునా పన్నుకలసిది, ఎందఱిని ఆపమాధానపఱచి, యొక గొప్పవారి సంతోష పెట్టుట దోషములు చేసినచ్చి, మజ్జము చేయుటయే యున్నది. కళాశాలకు సాయము చేయవలయునని యుండేనేని, మీ మీ యిష్టచేతలకు తృప్తిపడవలయు నని తలచితిరేని, మీరు వచ్చుచేతముగో సగము ఇచ్చియుండి, అండు గుమాస్తాల నేర్పించి, గడించిన మొత్తముకంటె పెన్నియోరెట్లు ఎక్కువగా నుండియుండును గదా! మన స్వయీయముకై ౧7 నెలలుగా దినమునకు 375 రూపాయిలు ఖర్చు పెట్టి, లోకభీకరుడన మహావైరో, ప్రతికక్షకట్టి, దిగంతములు లేకు శార్యసాహసములు నిండుకొన, పోరుచుండిన మన ప్రభుత్వముకాదు సహితము నేటికణమున, సంపాదన పూర్వకముగా నిచ్చిన విరాళములనే ప్రజలనుండి గ్రహించుచున్నారని యిట్టి నిర్బంధములును నేటికణమున అనుసరించి యుండలేదు; అనుసరింపబోయి. వారి దీర్ఘదృష్టికంక మిత్రాస్వప్రజాపులరిగింది యికమిదనైవ ఇట్టికృత్యములు చేయవలదు గాక యని హెచ్చరించవలసి యున్నది.

నిజారాష్ట్రాంధ్రుల కొక హెచ్చరిక.

(ఒక నిజారాష్ట్రీ యును)

కోర్టులను, పాఠశాల, (కస్టమ్స్) పోలీసు ఇన్-స్పెక్టరు గాని వ్యవహారములనుండు దేశభాష నుపయోగించక పాలకుల భాష నుపయోగించుట దేశీయులకు నష్టము గలిగించు నటుల నిర్ణయించు. ఇట్టి నష్ట ముగ్గేను రాజ్యమునకన్న నైజామా రాజ్యమున నెక్కువయ్యెట్లు స్పష్టము. అందుచుభ్యముగా పోలీసు పాఠశాల ఇలాంటి చాలవరకు గాన్పించును. అధికారుల లొకతేను విచారణ చేయవలయు ముద్రయని నష్టవరచవలయు. నియుద్దేశించి, నతని యభిప్రాయము నెరవేరుట బహుముఖము. చంద్రియయొక్కయు నతని సాక్షుల యొక్కయు, వాచ్యులకు పాలకభాష యగు మద్రాస్ లిఖించుకొనెదను. ఇట్లు మన రాజ్యములోని చట్టము.

సాధారణముగ ప్రతి గ్రామమునకు నెయ్యింటికి నలుగురో లేక ఆయనకురో దేశభాషను నుపయోగించుకో లేక మహారాష్ట్రమునో వాని జరకు నేర్పుకొనుండును. అందుచుభ్యము, బానిస్థులు కావులలో నెయ్యింటికి ఒక్కడైనను కావరాడల చెప్పవలసి. ఇక ఉద్భవాను విషయమై హిందువులలో కొందఱు మహమ్మదీయులను మాటలాడెదను. గ్రామము, చదువుట, తలపెట్టిన 100కి 1 ని విడిచెదను సామాన్యముగ నొక్కొకయూరిలో నిద్దరునుగ్రుంధెదను. ఏన తాను మునుకీసాన్య (ప్రముఖులు ప్రిదన్య) మాతృభారలైన పాపల బొమ్మలకై వడి వాసింది వారి లా లించి నేలించి యుద్ధమున గుఱుటలో నెచ్చుచును వెనకంజ వేయరు. ఆహా! ఇట్టి స్వార్థపరులకు పరాధానిలాపలను గల దేశ మెచ్చుచు వృద్ధిపొందును? నిజారాష్ట్రాంధ్రుల నిధిని నెరుగగోచినారు “అయిక యాంధ్రసాదిక”లో, మహారాష్ట్ర మాదపాటి నాయుడ రావు పంతులు గారిచే వ్రాయబడిన వ్యాసమున చతుర ప్రార్థితులు.

అధికారులు ముద్దయల పాతులవామ్మలయలను, తమ కనుకూలముగ, వ్యవహారభాష యగు ఉర్దూలో వ్రాసికొని వారలచే దక్కుతు చేయుచుకొని, నిగానిన తెట్టింది, ప్రేలు ముద్రల నెట్టింది సఫలమనోరంభయ్యెదను. కొందరు, మనము చెప్పినది వ్రాసికొనినో, లేక, మార్పునో తెలియు కాకితముల వై ఎటుల దక్కుతు కొనినను చేయుద మని యాలస్య మొకరించి, యధికారుల కోసమున వాక్కులైవివసూదని చుర్రాముల కొరడావెట్టుల ప్రతిఫలము నుదెదను. దేశ భాష యొక నెయ్యిగని ప్రజలధికారము తెట్టు వాధలకు తల యొగ్గవేయి చేయుదును. పాపము నోరుతేని పాపములకు చ్చెజల మొరాలిందు వారెవరు వైయధికారులకు తెప్ప కొంద మన్న సధికారుల గడడ వాదనవార్తల పుజెయ్యగలరా? చేసినసాక్ష్యము నొకనా? ఇట్టికష్టము ల నేకములు గలవు.

ఇట్టి మస్కీతులకు కొంత మూసొంద నీ క్రిందివిషయముని రోచక మానకు ప్రజలకు దేశభాషాజ్ఞానము లేవండుట. ఉర్దూభాషాజ్ఞానము ఆపకలేవండుట అధికారులస్వతంత్ర ప్రగర్త కోర్టుభాష దేశభాష గా ఉర్దూ అయి ఉండుట దేశభాష పాఠశాలలు లేకమున్న కొలదియైన కొన్ని పట్టణములలో నుండి పల్లెలలో నాకి భాషాజ్ఞాన మెట్లున్నది? బీదలకు రైతు లొక యుపాధ్యాయుని పోషించ కష్టము లనుట నిర్వివాదాంశము.

మన యాధున్యీతి ప్రజలు దేశభాషయు, ఉర్దూభాషయు విచ్ఛేదముగా నేర్చుకొనవలయుననిగాని, లేక కోర్టుభాష దేశభాషగా నుండునాన చేసి దేశభాషకుందకు నేర్చుకొనవలయుననెడికాసమున్న గానిమానకు ఇంకొకటి యధికారులు ప్రజలకన్న బిడ్డలవలెపాలించుట నిజారాష్ట్రాంధ్రులారా! అంగ్లేయ పాలకుల లొకతేను ముయూర్సు ల నేకసభలు జరిపి తమ కష్టపూర్వకము లధికారులకు విన్నవించుచును తమకు గలిగిన బాధలను వాక్కున ప్రకటింపమనుచున్నారని. వారల విడిచింపును. మనకు నట్టిప్రతి సత్త్వము లొనరింది లాభమును బడయమాడును మనవైఖాంధ్రభువులకు కష్టనిష్ఠురములను చెప్పకొనును. “అగినను గాని యమ్మము నన్నుపడెను” కనుకొంతకుండు లను సుకత వహించిన శ్రీ నైజాం గారు మన లోపములను సమీచక గారు. బిడ్డలకోర్కె దీర్చుట తుండికి విధి కదా.

కస్తూరి తులం 1 కి య. 30-0-0

గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦

రసభసమ్మ తులం 1-కి అణాలు 0-10-0

అమ్మరాంజనముడిపో 6, తులం పెట్టిపిచ్చి, మదరాసు.

ఇప్పుడున్న సంఘములలో వ్యవసాయ దారులకు బదు
ల్లిచ్చు సంఘములే హెచ్చుగానున్నవి. వీనిసంఖ్యయే కొన్ని
ఏండ్లకేరకును హెచ్చుగానుండవలెను. ప్రభువులకు బదుల్లిచ్చుట
గూడ నింతమంఖ్యవలయును గాదు. వ్యవసాయమే అన్నిటికన్న
ముఖ్యమగు విషయమే. తక్కినవాని కన్నిటికినిదియే మూలము.
వ్యవసాయదారు లక్షరక్షణన మాత్రమే ఋణములలో మునిగి
యిండునంత కాల మేటియే భిక్షుధియును కలుగ నేరదు. ప్రధా
నోద్యోగము కొద్దివారికి తోడ్పడుట. మైసూరులో నభివృద్ధి కను
పట్టుచున్నది. అవిభాజ్యవిధి మొత్తము వెరుక కృ. 56, 288 లు
ఇప్పుడు రు 96, 689 లు అయినది. సాతఋణములను తీర్చుకొను
నిమిత్తమే 100 కి 25 వంతున బుల్లివ్వబడినది. సంఘమువారికే
గాని ఇతరులకు సభ్యుడు. ఋణపడి యుండగూడదనుట క్లా
ఘ్యమే గాని సభ్యుడు కొంత ప్రయత్నము చేయ
కుండ సంఘమువారే బాధ్యత నంతయు వహించుట
వలన సంఘమునందలిని గౌరవముతగ్గుటకు కారణము కావచ్చు
ను. ప్రాచీణఋణదాత తొందరచేయువాడైనచో కనీసఋణము
తీర్చుట విధి దీనికి హెచ్చుధనము కావలసియుండును. అట్లు
సంఘములవారును తమసభ్యులందరి ఋణము లన్నియు సొ
కల్పసారియే తీర్చుటకు మొదట పెట్టక యొకతెగవారికి మొద
ట మరికొంతకాలమునకు మరియొక తెగవారికిని బుల్లిచ్చుచు
నిటుల హెచ్చించినచో సామ్యుతిరిగినప్పుడుండును. బొంబాయి
పాఠశాలకు సంఘములవారు ఋణదాత సామ్యు
తీర్చితణఖాసాత్తును తాము తణఖా యొందుకొనిన
దానిని పదిసంవత్సరములలో పుంహారా బట్టుకొనుచుం
దురు. మనవద్ద ని అవయం చు వారు కొద్ది కాల
మునకు మాత్రమే నింకయుండు పద్ధతి యున్నచో మనము
కీళ్లకాలమునకు తీర్చు పద్ధతివిది బద్ధకల్గి నిచ్చుట సరిగాదు.
బదులకును వారెందులకు బహుళ పుచ్చుకొనుచున్నారో విచా
రించుట చాల క్లాఘనీయును. సంఘమువారు వ్యవసాయకార్య
ములకుతప్ప మరేయేమికిని బహుళవ్యయనినచో మరల వ్యవ
సాయదారుల వడ్డీవ్యాపారులకడను బోవలసి వచ్చును. అది
అపరకారణము గాన వివాహాది కార్యములకుగూడ సంఘము
వారే బహుళయ్యవలెను గాని వారిని దుర్వ్యయము చేయ
కుండ హెచ్చించుచుండవలెను. ఎల్లవారును భోగములవను
భవింపదగుదురు గాని వారివారిరాబడులకు మించకుండా వారి
భోగముల ననుభవింపవలసియుండును. అట్లుమతిమీరకుండవ్యయ
ముచేయు వారికందరికిని సంఘములవారిన్ని యవసరములకును
బదుల్లియ్యదగును. వ్యాపారము నిమిత్తము బహుళిచ్చుటలో
వారు దురాశ్యాపారములను చేయకుండ గమనించు యవస
రము సుతులేనివ్యాపారము. బేరమిచ్చి సరుకుకొనువ్యాపా
రముఁ ట్టివి. దావాలనిమిత్తము బహుళిచ్చుటతోగూడ సంఘము
వారు యోచించి యియ్యదగును. ఒకపనికొరకు బదులుపుచ్చు

కొని ఆసామ్యము నుండియొకండులకు విని యోగిం చకుం
డ గూడ సంగతులు వారు చూడవలెను. వ్యవసాయకాభివృద్ధికిని సామరస్యముం
డకున్న తగినలాభము కలుగజాలదు. అట్టిసామరస్యమునలన
సంఘమువారు సహాయములన వ్యవసాయాభివృద్ధికర సాధన
ములను సభ్యులకు కలిగింప వీలుగలుగును. సంఘములలో బ
దులు ప్రయత్నము వారాసామ్యము తీర్చునో దావాలకు
చేయుటకష్టము దొరతనమువారి అధికారబలమున నమూనా
చేయు సాకార్యము సంఘముల కియ్యబడినో వారుయొక్క
యొక్కముల కాలోచించకుండు బదులిచ్చుట కలుగవచ్చును.
కాన తమ మాయము లో సంగతులు వారు జాగ్రూకతతో బదులిచ్చిన వెట్టి చిక్కులును కలుగవు.
మొదట నీయద్యమును సాగదని భయపడిరిగాని
రిజిస్ట్రేరును అనధికారులను గమనింప లేకుండు పనిచేయు
టచే చాల యభివృద్ధి కలిగినది. మొదట రైతు లనుమరింతిరి
కాని తమ మేలికొరకే ఈయద్యము మారంభ మైనదను నమ్మ
కము వారికి కలిగిన పిమ్మటవారు చాల గుత్తాచూపుతో
పనిచేయ సాగిరిగాన నీయద్యమును ప్రబలు ననుటకు సందియ
ములేదు. మనము విరాళమొందుట కవసరమేమియు కలుగ
లేదు. కాని మన చుట్టూరూపుతో పనిచేయవలెను. అని
అయిన నుడివిరి

పాదకందుక క్రిడ.

[మెప్పురాజు-చిన్నం రాజుగారు-పీఠికాపురము]
ఉ. ఆటలలోని తేట, యను+పాంధ్రులు సేర్వకయున్న యాట, లో
రాటుమునాని బాలు రను+రాగము సఖ్యులకెందుటాట, లో
రాటుముచే గృహించువత+రాగ్నిని రెంచెను నాట, కాల్తో
మీలెకుబంటి యాట, ధర+మించెను నాటలకెల్లమేటియై.
ఉ. తుప్పులు లేనితావులను + తుంగలు, రథ్యలు లేనితావు లే
కుప్పులు గానరాక నను+కొలుపులకె వహియించి దీర్చి మై
యొప్పెడితావు లంటలును+యోగ్యములైన సమీరపోతముల్
గుప్పున పీచుతావులనుకూలములెంతయు బంటియాటకుక.
చ. కరముల దాక రాదు, తిరుకంబున మించి దయాపీనులై
పురులు పెట్టరాదు, పొర+పాటున రెంకెతనానైననుక
వరచుతి వాయకుం డొసగు భక్తరరాజుల దాటరాదిటుల్
దిరుగుపద్ధతుల్ గలవు దిర్యుతిరంబులు బంటియాటలొక
ఉ. బాలకు లొక్కవాడు సహ పాఠకులాడిగమిక్రికొటితో
మేలగు నాటదుస్తులను మేలుల దాటిచి, యగ్రిగామియై
ప్రాణమునుండ నాయకుడు క్రమమవర్తలమైన చెండుతో,
గేలియినర్పక తేరి నృకేసరులట్లు. ఫలశాసతిక
సీ. ఏరంకఁబాదిన పాదకంబావులలో
సాంపుమొగ నాడు మాత్రముండ
ఏరంకఁబాదిన పాదకంబాటకుల్
చొచ్చుంచుచు నెంతో చొచ్చుచుండ
ఏరంకఁబాదిన పాదకం రక్షు
లల్లకుల్ పాపంక నరుగుచుండ
ఏరంకఁబాదిన పాదకం జనులెల్ల
కేవలతో నాటకు వేలి యుండ
గీ. బరుల నోడింప యుత్తుల బన్నుచుండి,
నెమ్మియనవంకవారును నిలిచియుండ
నీలగొట్టును జేబట్టి యెలమికోడ,
నాథులంబును జొచ్చె నుభయముండ
ఉ. చల్లనిగాలి రచె, రవి కాంతముగా దివి వెల్లె, కేవలసం
ధిల్లగ మధ్యపర్తి నడి తెన్నున జెం దిడి యిలవై చె, వెక
తెల్లవలట్టు లొండొరుల+కేగమ దీగని రెండుపార్వముల్
తెల్లుగవాడఁజొచ్చెనల+మేలుకులెంతయు+బొంగియాడఁకె.
కా. మధ్యక్షేత్రమునుండబాలకులసా మర్థ్యంబుకాపించుచుక
మృద్యంబొగలి చొచ్చుంచుచు నున్నాత్పీఠిక గడుక
జేయుచుక
సాధ్యంబొజనుచుండుమిండు తమకాశలంబులంబాటుచుక
చొక్కంబొప్పగియొటి రెత్తికెముల్ తోభిల్లక జెండెల్లెడక.
మ. పనుచుకే తమచుట్టోనుండెరకటా! పాటింపకేవలముక
గడ కెవ్వారుజనుంబు గాంతులొ మహాకష్టంబుతో నాటసా
గడుండుకగనువారులబురపడక గ్రీడాసతిక బాలకుల్
వడికెండుకనడిమిచుండెరకటా! వర్ధిలుకుత్సంతతోక
కా. గమ్యస్థానము నెఱిపాటుపడినక గాంనంగ లేకుండగా
రమ్యాత్సాహుడు నాయకుం డొకడు దారాచాక్రికె
జెండుతో
గమ్యస్థానక నాటముక జొరంబుడెక గై సాచుచుక బ్రేతుకుల్
సామ్యం బెవ్వరు పీఠకంచు నరసికె శాసిత వేసోకులక.

సీ. చూడలలో దమహస్త + నూచకంబులు గాఁగ
సారకు వినుతులు + నమ్మచుండ
గెల్పుకొందినవారు + దెబ్బచు మోదంబు
నెమ్మితో నంతక + నిమ్మియుండ
మిఠులు దరితేరి + మెచ్చివారలకాచి
గూర్చితో జక్కుటుల్ + గొట్టుచుండ
నిరువాగువారికి + నెంతయుఁ బీడితో
ఫలములు బాలకుల్ + పంచుచుండ
గీ. సిగ్గుచేరక బరాజితుల్ + కిరమువంది
భిన్నులై యేమికోచక + మిన్నకుండ
నూర్వడవగాచలంబును + జొచ్చియుండ
నుడిగ నయ్యుట విఘ్నంబు! + నొందకుండ.
మత్త అంత నందలు సారసారకు + నాటకూచి మాటలకె
వింతవింతక నాడికొంచును + పీడికొంచును వారికి
వింతక గూర్చును సంజడిము + పెట్టుకేళ్ళుంటికి
సంతసంబుగ వచ్చిచేరి + వర్వరక్షకు సత్కృతక.

సర్వశంకర స్వామిగారు. సి. వి. ఇ

స్వామిగారు వింగు.
సామ్రాజ్యకార్య నిర్వాహక సభాసభ్యులుగా నియో
గింపఁబడి చుడ గానుండు : బ్రహ్మశ్రీమన్న సర్వ శంకర స్వా
మిగారికి కడవినశనివారము రాత్రి 8 గంటలకు మారు వెలి
యనులో నుడ గాను స్వామిగారు విందు గావించిరి. ఆడ్యో
కేట్ జెనరల్ గా. ఎన్. ఎన్. ఎమ్. కార్పెట్టు గారగ్రామ
సాధికత్వము వహించిరి. మొనూరు సంస్థానపు ప్రధానస్వామి
మూర్తి సర్వేశ్వరీ మిల్లరుగారు, గా. స్వామిమూర్తులు అబ్దుల్
రహీము ఖమానస్వామికాశ్రమ సదాశివ గురుగారు, మదరా
సుపెరిష్ సర్వ హర్షాప్రేజరు గారు, వాణిజ్య సంఘాద్య
ఖులు గార్లన్ ప్రేజరు గారు, నివాక బహదూరు
సీ. కృష్ణన్ కే. కృష్ణస్వామి రావుగారు, జీ ఎస్.
రాయ్, వి. సి. ఎస్. గారు, ఆక్టాంపెంటు జెనరలు కే.
ఎస్. దత్తా గారు మొదలైనవరులు లోతులమొత్త మించు
మించు 200మంది వచ్చియుండిరి.
విందు సరిగా 8 గంటల కారంభమయ్యెను. వర్ణాశ్రమ
ధర్మముల పరగించెబడెను. ఆంగ్లేయాతిభులకు వారిసన్
అందు కంపెనీవారును మ్రొవనా తిథులకు స్వామిసాధ
కాశ్రమి గారును భోజనపాత్రుల నవర్చిరి.
భోజనానంతరము, అగ్రాసాధికత్వము వహించిన గా||
ఆడ్యోకేట్ జెనరలుగారు శ్రీరాజ చక్రవర్తికి రాజకుటుంబ
మునకును వ్యస్తియగుగాక యని ప్రతిపాదించిరి. ఈరెండును
గౌరవపూర్వకముగా నామోదించబడెను.
తదనంతరము సర్వ శంకర స్వామిగారికి గావించఁబడు
చున్న విందునకు, శ్రీ గంగ్గురుగారు, తిరువాన్కూరుసంస్థా
నపు ప్రధానస్వామిమూర్తి ఆడ్యోకేట్ గారు మొదలైన ప్రము
ఖులు రా నిచ్చగిలియు రాతేకపోవుట కొంచెము కొంతగా
నున్నదని నూచించి, సర్వ నాయకునికి స్వస్తి నుపహాదిం
చుచు, తిరిగి యగ్రాసాధిపతి కార్పెట్ గారిట్లు ప్రసంగించిరి.
“సర్వ శంకర స్వామిగారు నివృత్తపాత్రులైన స్వామి
మూర్తులు. స్వామివారులమాటలచే మాటుదారులు త్రొక్కక
యోర్పుతో విషయమును పరిశీలించి గ్రహించెడివారు. సం
పూర్ణ విజ్ఞానా ను భవ సంపన్నులగు పీఠ సామ్రా
జ్యప్రభుత్వమునకు మిక్కిలి యుపయోగకారులగు నుండరు
స్వామిమూర్తులకు పృథ్విమా నుండఁగూడదను పద్ధతి కిది
విరుద్ధ మైనను, వ్యక్తిత్వలక్ష్యకాణమునకు పదవి రాజధానికి
సంబంధించిన దగుటచేత, పృథ్వీకించి యీ నియోగము సమం
జసముగ నున్నది. సర్వ నాయకుగారి ఆసాధారణస్వాతంత్ర్య
మే వారియనుహాన్నతస్థితికి కారణము. హిందూదేశపృథు
త్వమువారు రాజనీతిపాటించి వివేకముతోనే యీయేర్పాటు
గావించిరి. స్వామిమూర్తులకు హెచ్చుద్యోగము లిచ్చుట కూ
డదని వాణిజ్యసంఘమువారు మాఖ్యముగా గమంపవలసి యు
న్నది. ఇంగ్లాండులో చుగ్గురు స్వామిమూర్తులకు ప్రభువుల
సభలో చేర్చుకొనుట యత్రమ మని బ్రాహ్మణప్రభువుగారు
తమ : బ్రిటిషు కాన్ స్టిట్యూషను ' గ్రంథములో వక్కాణిం
చిరి. ఒకానొకవోట ప్రభుత్వమువారిక వెదక ర్తకసంఘము
వై వ్యాజ్యమువేసిరి. స్వామిమూర్తి ప్రభుత్వకక్షమున తీర్పు
చెప్పెను. అది సరియైతీర్చెయని నే ననుకొంటినిగాని ప్రభు
త్వకక్షపు స్వామిపాదితో ఈసంగతి ప్రస్తావించగా, “స్వా
మిమూర్తి హెచ్చుపదవికి ప్రయత్నించుచున్నాడు గనుక

ప్రభుత్వకక్షమున తీర్పుచెప్పబడుట నహాజమే, అనియతఁడు
నూచించెను. నేనిదికలకు చెప్పినకారణములనుబట్టి యాకథ
సర్వ శంకర స్వామిగారు కన్య యంతరు.
ఇతఁడొక సర్వ నాయకుగా నిర్దేశితమునను పదవినిగూర్చి ప్రసం
గించుట ప్రయోజనకరము. ఈ యన మ ల వారు సంజలి
యొక గాజవంశమునకు సంబంధించినవారు. నాయకులు గర్వి
ప్రులగు యుద్ధప్రియులు, రాష్ట్రీకక్షముల విద్యాసంపన్నులగు
సర్వ నాయకుగారు విద్యావిషయవిచారణ కుపక్రమించి
‘నూపర్ డెడ్వాట్’ అను తమ వినోదనామమును సార్వక
మగునట్లు మాతృదేశమున నేవించెదరు గాక యని నేను కోరు
చున్నాను.
అంతట సర్వ శంకర స్వామిగారు గారు కరతాళధ్వనుల
నడును లేచి యిట్లు సమచిత్తముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.
“నాకు స్వస్తి నుపహాదించుచు ఆడ్యోకేట్ జెనరలు
గారు ప్రీతిగా మాటలాడినంతవఱకు దానిని మిరందఱును
సావధానముగ వినినందునకు నేనిభివదము లర్పించుచున్నా
ను. మీయొద్ద నెలవు తీసికొనుటకు నా కీయవకాశము లభించి
నదని నింతవించుచున్నాను తదనంతరము సర్వేశ్వరీ మిల్లరు
గారిని సర్వ హర్షాప్రేజరు గారివాణిజ్యసంఘాద్యక్షునిని ప్రసం
గింపకమున ప్రత్యేకముగా ప్రశంసించి స్వామిమూర్తిపదవుల
నిచ్చుటలో స్థానికప్రభుత్వము వారి తుండవలసిన
ప్రవృత్తిని గూర్చి యిట్లు చర్చించెను:— సామాన్య ప్రజలు
ఆట వ్యవహారములను కరివ్వరించుగొనుటకు ప్రతివక్ష
ములుగా నెట్లు స్వామిస్థానముల కెక్కురులో ఆటలే స్థాని
క ప్రభుత్వమువారు కూడ స్వామిస్థానముల కెక్కుచుండును.
ఇట్టి సందర్భములో తమ వ్యాజ్యములు తీర్చుచేయు స్వామి
మూర్తులను నియమించుటకుగాని వారిని పెంపదవులకు హెచ్చి
చుటకు గాకలయుంధికారము స్థానిక ప్రభుత్వాధీనమై యుం
డుట యుచితము గాదు”
స్వామిగారుయందు పనిచేయుచుండువారిని రాజ్యాంగ
సభ్యులుగా చేయుట సమంజసమగునా కానా యను విషయ
మును గుఱించి రాజ్యాంగవిషయాలోచనయందు స్వామిబాది
పృథ్విమా అవశ్యమగుటచేత ఆయ్యది కొంతకలకు సమం
జసమేయగునని నాయకుగారు వ్యక్తపఱచిరి. ఆంగ్లేయ సభ్యు
లకును భారతీయసభ్యులకును ఏకాభిప్రాయము పొనగినేర
దను విషయమును తామంతగా నమ్మబాలముల యు తమ యను
భవమునుబట్టి యోచింపగా తమయొడ భారతీయదను భేద
బుద్ధి దక్షిణహిందూస్థానమున నెక్కడను బ్రాపదలేదనియు
ఉత్తరహిందూస్థానమునందలి స్థితిగతులను గూర్చి తమ యుద్ధో
గానంతరముగాని చెప్పబాలమియు నవ్యయ చెప్పిరి.
పిమ్మట నూర్వజెంటు గారింట్లుగాను స్వామిమూర్తుల
కక్షమున స్వస్తి నుపహాదించ, సర్వేశ్వరీ మిల్లరు గారు దానికి
పృథ్వీత్తరమిచ్చిరి.
స్వామివారుల పక్షమున తిరిగి స్వస్తి నుపహాదించ,
తిరువారాయనాచారియగును, సీ. పి. రాయస్వామయ్యగూ
గును, తిరుమలపిల్లె గారును అనువదించిరి.
స్థానిక వార్తలు
కలకిల్లా టపాలు:— నేటికలకిల్లా మెయిలుఆల
స్వముగా వచ్చినది. గనుక ఉత్తరమునకుంకి వచ్చుబాలులు
చుద్దాను 2 గంటలకు బట్టాడా జేయబడినది
గోఖలేస్మరణ చిహ్నానిధి:— ఈ నిధికి 6-వ జా
పితా ప్రకారము రిజర్ రూపాయలు జనుఅయినది. ఇందులో
267 రూపాయలు గోఖలేగారి ప్రతిమగూను 78 రూపాయ
లు హిందూదేశసేవక సంఘమువారికిని ప్రత్యేకింపబడినవి.
చిత్రకలానాలు:— విద్యాకాభాధికారిగారు ఉప
పాదించిన 80 విద్యార్థి కేతనములకును గర్వర మెంటువారు
పిప్పకొనిరి. ఇందులకు గర్వర మెంటువానికి 70 రూపాయలు
భువ్విఅధికముగానగును. కళాశాల నూపరుంటుగారి అనుమ
తిమేరకు అర్హులైన విద్యార్థులకు కేతనము లీయబడును.
కావలెను.
జేలెను మున్నగు సరకులకు అమ్మటకు ఏజెంటును
గుత్తగాకొను వర్తకులను కావలెను. తేల్లుచరక గానుండునువివర
ములను తెలియగోరువారు 4-0-0 లిల్లలనుచేర్చి సంపదలెను.
దిమ్మూచుయల్ కో ఆపరేటివ్
ఏజెన్సి మదరాసు.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశవాస్తవము	2
వృత్తాంతలేఖలు, నిజాంరాష్ట్రాంధ్రుల కొకపాచ్చరిక	3
విశేషముగాను, అయిదవమెనూన సహకారమునకే	4
పాదకంఠకక్రిడ, సర్. శంకరనాయకుగారు	5
ప్రజాసాహిత్యసంఘము:-	
గౌ. సర్. శంకరనాయకుగారు	6
విశేషముగాను, అయిదవమెనూన సహకారమునకే	
సంకల్పము	7-8
వృత్తాంతములు	9
ఇంగ్లీషుతంత్రీవాదము	10-11-12-13
జాబులు	14
ఆగ్రహారంబుపా	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 11వ తేది

సోమవారము

గౌ. సర్. శంకరనాయకుగారు.

విశేషముగాను, అయిదవమెనూన సహకారమునకే

మూడు భవనములలో గౌ. సర్. శంకరనాయకుగారి కారవాడము చేయబడిన వినుసమయము సంస్కరణములలో నొక్కటిగానుండగల దనుటకు సందేహము లేదు. మనరాజప్రతినిధిసభలో సభ్యత్వము వహించి సర్వహృదయభావాలతో ములను కనిపెట్టుటకు నైక సంతకముల కాలము మితిలో నియమింపబడి యుండు నాయకుగారి న్యాయత్వ పరత్వమును నిరూపించుచు న్యాయవాదత్వవృత్తియొక్క యన్ని శాఖలకును జేసిన ఆంధ్రులను హృదయపూరితమున నైకకంఠ్యముగ నిదర్శనములిచ్చుట మిక్కిలిసంతృప్తికరము. ఆ సందర్భముననే న్యాయమూర్తులకు ప్రభుత్వము లాభించేటట్లుగల ఇతరములగు నుత్తమోద్యోగము లిచ్చుట న్యాయమూర్తులు పక్షపాతరహితముగా తీర్మానము లిచ్చుటకు నాటకము కాదాయను అంశము దర్శకు వచ్చినది. ఎల్లరును సర్. శంకరనాయకుగారికి ప్రత్యేకముగ గుణవిశేషమును బట్టి వారికి గలిగిన నూతనకౌంసమునకు సంతసించి మన ప్రభుత్వము వారింతకంటెను నుత్కృష్టప్రతిభావంతుల నేరయింపజాలరను నభిప్రాయమును వెల్లడిపరచిరికాని ప్రారంభోపన్యాస మొనర్చిన అడ్వకేటు జనరలుగారే న్యాయమూర్తులుగా నుండువానికి ప్రభుత్వపువారి కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులకడకు లిచ్చుచుపోయినయెడల నాపకపుల యాశచే వారు న్యాయమూర్తులుగా నుండుకాలమున తీర్పులు ప్రభుత్వముల వారిపక్షముగా నిచ్చునోరనినో నుండురని యధిక్షేపించుచు తమ యనుభవమున జరిగినయొక కేసును నాహారణముగా తీసికొనివచ్చిరి. సర్. శంకరనాయకుగారే ఈవాదము నందలి న్యాయమును కొంతసరికి నంగీకరించిరి. స్థానిక ప్రభుత్వముల వారు న్యాయస్థానముల కెక్కినప్పుడు సామాన్యులగు కక్షిదారులనలెనే యుండకతప్ప దనియు సందేహలన స్థానికప్రభుత్వమువారు న్యాయమూర్తులను నియమించుకొనినో నుండరాదనియు చెప్పిరి. తమనియామకమునకు హార్డింజి ప్రభువర్యుడే కారణుడనియు లెచు జేసిరి. స్థానిక ప్రభుత్వము వారిచే నియమితులగు సివిలియన్జడ్జిలక్షణము మేమునురా యన శంకరనాయకుగారే ప్రత్యుత్తర

మిచ్చినారు. అట్టిజడ్జిలు నిరంతరము దైవికసమానముగా నెంచుట కలవాటుపడియుండు సివిల్ సర్వీసులోనివా రగుటచేత స్థానికప్రభుత్వములు కూడ వారిని చెనకుటకు సాహసింపజాలవు. కావున నందులో స్వతంత్రులుగా నుండదలచుకొనినవారికి స్వతంత్రముగా నుండుటకు కలసిరోధము విశేషముండజాలవు. ఇంతదూరము మూలసూత్రమును గౌ. సర్. శంకరనాయకుగారు ఒప్పుకొనియు మొత్తముమీద వ్యక్తిగతమునుబట్టియే స్వాతంత్ర్యా స్వాతంత్ర్యములుండు ననియు మన ప్రభుత్వపువారి కార్యనిర్వాహకసంఘములోనికి న్యాయనిచారక సూక్ష్మదృష్టిని గడించినవారిని చేర్చుకొనుట నిజముగా లాభకరమే కావచ్చు ననియు సూచించుచు చిరి. ఈయభిప్రాయము సులభముగా ఖండనీయమని చెప్పి సాహసింపముగాని అంతయెక్కువయోధాధరము లకని మాత్రము చెప్పుటయు ప్రజాప్రతినిధ్యము అంతగా నభివృద్ధియందు లేని యాదేశమున ప్రజలకు ముఖ్యసంరక్షణములు ఉత్తమన్యాయస్థానములు. మన దేశమున నాంగ్లప్రభుత్వమునకు గల గాఢభక్తికి మొదటికారణము. ఆప్రభుత్వముపక్షమించిన నిష్పాక్షిక న్యాయవిచారనా పధానము. సాధ్యమయ్యుచుగా ఉత్తమ న్యాయస్థానములు తప్పు త్రోవలదొక్కేనేని హృదయపూరితము లెల్లప్పుడును బ్రతిష్ఠ న్యాయవిచారనాపథతయొక్క చిరకీర్తిని చెనుపకు డి యనియేగదా మొట్టలు ప్ట్టుచుండురు. ఇటీవలి గండరగోళములలో న్యాయమూర్తులు స్థాపించు మిత్రులు, జేకీస్సులేకదా వంగరాష్ట్ర రాజభక్తిని నిలువగలుగుటకు హెచ్చునహకారు నైనవారు. మనయుత్తమ న్యాయస్థానమున మహాస్వతంత్రుడై గవర్నరంతటివానికి అట్టి స్వాతంత్ర్యపరత్వమును చూపినందుననేకదా కాలిచ్చు పూర్వపువా డయ్యును నేను ప్రశస్తియుడయినాను. అట్టి గుణవిశిష్టులగుటచేతనే గదా సర్. శంకరనాయకు జనర జకుడయినాను. ప్రజాప్రతినిధ్యము మనకు పూర్తిగా నలవడువరకును ఉత్తమ న్యాయాధికారులు ప్రభుత్వములవారివలన నేమాత్రము లాభమును నందగలగుచు ఆక కలవారుగా నుండరాదు అట్టి యాశల సంతకమును తగ్గించిన సంతమించిది. కావున సామాన్యముగా న్యాయమూర్తి నుండి కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు నెక్కవచ్చునను తలంపు న్యాయమూర్తులకు కలుగకుండుటకు తగిన నియామకపద్ధతు లాలోచించుటే యిప్పటితరుణమున శ్రేయస్కరము. సర్. శంకరనాయకుగారు రట్టి శ్రేయస్కరపద్ధతిని బలపరచుటకే పాటుపడుదురుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము. శంకరనాయకుగారి యువన్యాసమునమాయొక సూచన యుండుటకు సంతసించుచున్నాము ఆంగ్లసాధులలో నిరంతర సంఘర్షణ తమ కెప్పుడును రాజులదయి తామెప్పుడును ఎదుటికొనె పోరవలసినయవసర ముండదనియు వారభిప్రాయపడుచున్నారు. హార్డింజి ప్రభువుగారు వీరిని ప్రత్యేకముగా సిఫార్సుచేయుటయు వీరిట్టి సుముఖముతో పనిబూనుటయు నిరీయధికారకాలముశుభప్రద మగుటకు చిహ్నము లనుటకు సందేహములేదు. వీరి యొదుసంవత్సరములును హృదయవహింపి నుపయోగకరము లగురించి గడపి చిరకీర్తిని గడించి సురల మనకు దర్శనమిచ్చి ప్రజాహిత్యులై మన జాతీయనిర్మాణకార్యమునకు నింకను బహుకాలము సహకారులగుదురు గాక యని కోరుచున్నాము.

బల్లెరియా

బల్లెరియనులు

తురుష్కుల రయిలూర్ముల నుపయోగించుట.

లండను అక్టోబరు 8:- సోఫియా వార్త:- ముస్తాపా నుండి డెడియాగానికి వెళ్లునట్టి రయిలూర్ములను బల్లెరియనులు పయోగించుకొని వెంటనే తమ రయిల్లను దత్తుకునుక నడుపుచున్నారు.

బల్లెరియాలో ప్రజానాయకులను బట్టుకొనుట.

లాహోరు, అక్టోబరు 9:- బల్లెరియాలోని ప్రజానాయకులు ఆరెట్టు చేయబడుచున్నారని బుడాపెట్టుప్రతిక యొకటి తెల్పుచున్నది.

మిత్రమండలవారి రాయబారులు సోఫియాను నడలుట.

లండను అక్టోబరు 9:- విన్నూరాతి సోఫియావైపున కద్దకు మిత్రమండలివారి కానుకలను బల్లెరియా రాజుగారు ను వారి యనుచరవర్గమును పీకుకొల్పిరని సోఫియావార్త తెల్పుచున్నది.

మిత్రమండలిరాము బారులు వెడలక మున్ను

బల్లెరియా రాజుగారి సందర్శించుట.

లండను అక్టోబరు 9:- ప్రయాణముకాకమున్ను మిత్రమండలిరాముబారులు బల్లెరియా రాజుగారి సందర్శించిరి.

గ్రీసునకును సెర్వియాకును నుండు

రైలుమార్గమున దెగగొట్టుటలో శత్రువులు చెందిన నష్టములు.

లండను అక్టోబరు 9:- సోమ వార్త:- బల్లెరియాను "కోమిటాడ్జిలు" (ఆనైక్యుమర పేరు) గ్రీసునకును సెర్వియాకును నుండు రయిలూర్ములను దెగగొట్టుటచే చాలానష్టమును జూపిరి.

బల్లెరియాను సేనాధిపతి.

లండను, అక్టోబరు 9:- అటున్నాడువార్త:- జులై జికోగారు యుద్ధవైఖ్యమున సర్వసేనాధిపతిగా నుండునని బల్లెరియా రాజుగారు ప్రకటించిరి.

బల్లెరియావారి తలంపులు వ్యర్థములగుట.

అలనావాను అక్టోబరు 10:- లండను అక్టోబరు 10:- తుదికరకు, మిత్రమండలివారు రాయబారులు నడపుటకంటె అధికమేమియు చేయరను కమ్యుకము రాజ్యకార్య నిర్వాహముల కలిగియుండిరి. నెలలోనినాలో నైపుల దింపుట బల్లెరియావారి నమ్మకమును భంగపెచ్చెను. 1912 సంవత్సరములోని నైనిక సమావేశమునకు బ్రస్తుతపు నైనిక సమావేశమునకు చాల వ్యత్యస్తముకలదు. మిత్రమండలివారి జలాంతర్గాముల వలన స్వీడ్లో జర్మనీవర్తక న్యాయరమునకంతరాయముకలగుచున్నది అని సోఫియాలోనున్న ఒక విలేజు: ఒక వార్తాపత్రికకు వ్రాసెను.

అమెరికా

పెనామాకెనాలు మేటవేసికొనుపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 8:- పెనామాకెనాలు గట్టు పడిపోయి మేటవేసుకొని పోవుటవలన ఓడలు ఇటునటు వెళ్లుచున్నవి. వీరికి రావలసిన డబ్బును రిఫుటు చేయుటకు అధికారులు ఒప్పుకొనినారు. ఓడలు మిగిలిన దారిని ప్రయాణము చేయుటకు నిశ్చయించిరి.

చీనా

చీనారాజాప్రభుత్వము.

లండను అక్టోబరు 10:- పీకింగ్-చీనాలో ప్రజాప్రభుత్వమును రద్దుపరచి మరల రాజప్రభుత్వము నేర్పరచు విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు ప్రజాప్రతినిధు లొక సంఘము నేర్పడవలెనని గాజేతి సంఘమువారు చేసిన చట్టమును ప్రెసిడెంటుగా రామోదించిరి. ఈసంఘమునకు ప్రతినిధులను జిల్లాలవారు నియోజించెదరు. మంత్రులయూ మంగోలియా ట్రిబెటు దేశములవారును మహమ్మదీయులూ పండితులూ వర్తకులూ చున్నగువారును గూడ ప్రతినిధులను నియోజించెదరు.

విధిని వాడుక—సోమన బుధవారము వాడుక బల్లెడు
 ప్రారంభపు కోరికలమీద గుండ్లు చేయబడినవి. లక్ష్మీవారము
 వాడుక నెమొండియొక్క పడినవి. పర్వతసాము తేటలేదు.

రెవెన్యూ

కాశీయాకు నికోలనుమాకుగాన చేశకొనుట.

లండను అక్టోబరు 8:—నిన్న సామంతులను టిప్పిను నకు నికోలనుమాకు చేశకొనని తెలియజేయుచున్నది.

గెలీషియాలో రవ్వనుల విజయము.

నర్మను సప్తయయోడ బ్రిటిషు సలు మెరై నుచే ముంచబడుట.

లండను అక్టోబరు 9:—పెట్రోగ్రాదువార్త: ద్వీస్సు-రంగము నందలి పోరాటములు వివరించుచు నిన్ను ప్రకటించబడిన ప్రకటనలో బాల్టికునందు జర్మను సప్తయయోడయొక్క బ్రిటిషు సలు మెరై నుచే ముంచబడుటయు, 8870 ఖయి దీని రవ్వనులచే జిక్కుటయు తప్ప వేరువిశేషము లేదయు లేవు. ఒకరికందకమున నొకరు పట్టుకొనుచున్నారు. శత్రువు పోరుబలమునున్నది. విల్నా తూర్పురంగమున రవ్వనులు అవిచ్చిన్నవిజయమును పొందుచున్నా రనియు అందు ముఖ్యముగా దక్షిణరంగమున వారికి ముఖ్యవిజయములు చేకూరుచున్నవనియు మతీయొకవార్త తెల్పుచున్నది. గెలీషియాలో చాల గ్రామములను బట్టుకొని అందలి గ్రామస్థులను ఖయిదీలనగ జేసికొనుచున్నారు. తూర్పుగెలీషియాలో బార్నా భూమివద్ద లను కందకములను చాలపట్టుకు కొలుపోయియున్న ఆస్తియు నులె యొప్పుకొనుచున్నారు.

రెవెన్యూవారి ప్రకటనము.

లండను, అక్టోబరు 10:—పెట్రోగ్రాదు:—ద్వీస్సు-యొద్ద పోరు చాలతీవ్రముగ నున్నది. జర్మనులు పెట్కసా రులు తలపడిరిగాని రెవెన్యూవారు దుబ్బిత వాయవ్యమున 800 మందిని గెలీషియా సరిహద్దునందలి నోవో తెక్లింగుట్జు నొద్ద 1175 గుని పట్టుకొనిరి. శత్రువుల జలాంతిగ్రాములు ఎరల క్రిమియాతీరమునకు వచ్చినవి. రెవెన్యూవారి యుద్ధనౌకలు వానిని తరిమినవి.

ద్వీస్సునువట్ట దృఢనిశ్చితులై యుండుట

లండను అక్టోబరు 9:—ద్వీస్సు పట్టణమును సాధించ జర్మనివారు 7 లక్షల నేన నుపయోగించు చున్నారని పెట్రో గ్రాదునుండి తెలియజచ్చినది.

జర్మనివారు శత్రుకాలోపయుక్తములగు కిందకముల నేర్పరచుకొనుట.

లండను అక్టోబరు 9:—పెట్రోగ్రాదు:—తాళము లో నివసించున కందకముల జర్మనివారు విర్రవచూపుచున్నట్లు గానవచ్చుచున్నది. ద్వీస్సుకు విల్నా జిల్లాలలో నుండిన వారిసేన లోకదానితో నొకటి చేర్చబడినది. రెవెన్యూ వారు జర్మనివారితో తీవ్రమున పోరుచుండినందున జర్మనివారు ద్వీస్సును పదిమైళ్లదూరమున నుండవలసినవైనను, గెలీషి యాకు జర్మనివారు బలమును నైస్యముల పుంపుచుండిరిని తెలియజచ్చినది.

ద్వీస్సువద్ద యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 9:—పెట్రోగ్రాదు:—రెవెన్యూవారి పూర్తిగ నోడింపవలెనను ఉద్దేశముతో జర్మనివారు ద్వీస్సు వద్ద వారితో పోరుచుండిరి. ప్రస్తుతము జర్మనివారు మరియొక సారి ఓడింపబడిరి. ప్రస్తుతము జనరలు పొండెనబర్గ్ గారు అధికముగ నేనలతో ఉత్తరముననుండి ముట్టడినవలసిరి. ద్వీస్సునుకు మూడుమైళ్లదూరమున కీయన నైస్యములతో గొడ రాగలిగెను. అచ్చటినుండి మరల వెనకకు తిరిమివేయ బడినది. రెవెన్యూవారి నైస్యముల ఒత్తిడి నోర్పుటయేగాక కొన్నికొన్ని ప్రదేశముల ముంచునకు నూడ బోవుచుండిరి. ప్లాకు ప్రదేశములో రెవెన్యూవారి యుద్ధనౌకలు జర్మనివారిని భయంకరముగ ముట్టడించెను. నా కాదేశ్ కుల ఫిరంగులు జర్మని వారి కందకములకు అధికముగ నష్టమును కలిగించెను.

ఇతరస్థలములలో పెట్కసాలో రెవెన్యూవారు కడునేర్పు లో యుద్ధప్రయత్నము లొనరించిరి. ప్రివెట్ జనన నేలలో తీర్చిదిద్దున పదాతిదళ యుద్ధము జరిగెను. వీరు సన్నీలతో పోరాడిరి. ఇట్టి యుద్ధమున రెవెన్యూవారికి విజయ మెల్లప్పుడును సులభముననే యుండును.

హాంలండు

హాంలండు సేన.

లండను, అక్టోబరు 10:—హాం:—నాకాదళ సం బంధముగ నాదాచువ్యయవట్టికలో 1915-వ సంవత్సరమునకు 24,9000 పానులు చెల్పించుటకు దీనిలో 26000 విమాన ములనిమిత్త మిచ్చుటకును చట్టము ప్రతిపాదించబడినది.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టునుంత్రిగాని చంప నుద్యమించుట.

అలహాబాదు అక్టోబరు 9:—కయికోలోనున్న విలేఖరి నయొనీరు వ్యతిక కిట్టు తెలియపరచెను.

ఈజిప్టు నుంత్రి ఇబ్రాహీం సామెథతిగారిని చంపుటకు మరియొక ప్రయత్నము జరిగెను. నుల్లాకుగారితోగూడ మంత్రి గారు ఆలెగ్జాండ్రియా వెళ్లి తిరిగివచ్చి సమయమున కయికో ప్లాటుఫారము వద్ద కొందరు మిత్రులతో ముచ్చటించుచుండ, వార్తాపత్రికలు చేతియందు కల యువకుడొక డీయనను సమీ పించెను. తక్షణమే మంత్రిగారి వైకి పరుగెత్తుకొనిపోయి వార్తా పత్రికల నడుమనుండి కత్తి నొకదాని దీసి యితడు ఆయనను మూకుసార్లు పొడిచెను. కొంతతడవు అందగు నిర్భాం తో పోయి చూచుచుండిరి. తరువాత మంత్రిగా రతనిని తమ పిస్తోలును కాల్చిరి. కాని అది తప్పిపోయెను. యువజను పారిపోవుచుండెను. ఒక భటు దిక్కి పట్టుకొని, పిమ్మట పోలీసువారి కొప్పుగించెను. పాపాగారి గాయములు ప్రాణోపాయ కరమైనవికావు. వీరు ప్రస్తుతమాకోగ్యమును పొందుచున్నారని కొందరకాలముననే తమయొద్దొగమున మరల పులివెంతురు

టర్కీ

తురుష్కులకును బల్గేరియనులకును నేర్పడిన సంధిబలమున తురుష్కులలోని గ్రీకులు హింసించబడుట.

లండను అక్టోబరు 9:—పరాను వార్త:—బల్గేరియనుల కును తురుష్కులకును సంధియేర్పడినది మొదలు తురుష్కులు లోని గ్రీకుల బాధలు చాచ్చు సాగినవి. గ్రీకు భాష యెల్ల పోటుల నిషేధించబడినది. చాలమంది గ్రీకులు రాజ్యాంతరస్థా గమునకు బంపబడు చుండిరి. ఆచట వారు మృత్యువేదక పాలు చేయబడుదురు.

సుల్తా ఆఘాతమువద్ద పోరాటము.

లండను, అక్టోబరు 7:—సుల్తా ఆఘాతమువద్ద ఈరు ధ్వజం జరిగిన పోరాటమునకు మొత్తముగాద గస్తీవాండ్ర దెబ్బలాటగా నున్నదేకాని, యెచ్చలేదు. అచ్చటచ్చటి కొం పలను స్వాధీనము జేసికొనుటవలన దమకు మొత్తముగాద 800 గజములస్థలము స్వాధీనమైనది.

కాన్స్టాంటినోపిలులోని జర్మనురాయబారి సోఫియాకును బుకారెస్టుకును విచ్చేయుట.

లండను, అక్టోబరు 8:—ఆస్ట్రియా వార్త:—కాన్స్టాంటినోపిలులోని ప్రత్యేక జ్యోతురాయబారియగు హోహె నులూహిగారు బల్గేరియా రాజుగారి యతిథిగా సోఫియాలో దిగి, పిమ్మట రుమేనియా ముఖ్యనగర మగు బుకారెస్టునకు నే తెంచిరి. కొన్ని దినములు అందురుట.

ఒక సాహస కృత్యము.

లండను అక్టోబరు 9:—రెప్రి నెంటు డి. హ్యూస్ అను నదిదొక నవ మెరై నులోని అధికారి అయి యుండెను. మార్మోర సముద్రమున నొక సాహస కార్య మతదొంగిలెచ్చెను ఒక రాత్రి సమయమున నీతడు సముద్రతీరమునకిరుగొనిపోయి అచ్చట చుండుకొండల నెట్టనో యెగబారికెను. టర్కీ వారి యినుపదారి నొకదాని దైవమెట్టుతో క్రేల్చివేయుట కిరడిట్లు పయనమయ్యెను. టర్కీ నైనుట్లకావలియుండుట గాంచెను అందువలన యినుపదారిలో నొక ముఖ్య స్థానమున తాను తెచ్చిన మందునంది దాని నంటించి ప్రయత్నములు చేసెను. అగ్ని వెలుతురుగని టర్కీ నైనుట్ తీవ్ర వంక వచ్చిరి. అంత వారి వై నీతడు లన పిస్తోలును కాల్చి పారి పోయెను. టర్కీ నైనుట్ తీవ్రని వై తమ కుపాటలగాల్పు వారంభించిరి. కాని ఇతడు తప్పించుకొని సముద్రములో పడెను. కొంతసేపు వర కానీటిలో నీరుకొనుచుపోయెను. నవ మెరై నీతని సహాయమునకురాకపోయెను. కాన మరల నీతడు సముద్రతీరమునకు వచ్చెను. రెండవసారి జలాంతిగ్రామి నీతడు కలుసుకొనెను ఇంతలో నూత్యుడుదయించెను. సముద్రములో నీరుచుండిన మ్యూన్ వై టర్కీవారు ఫిరంగులు కాల్చిరి కాని అతనికి అపాయము గలుగలేదు.

టర్కీలో కైదులగున్న ఆంగ్ల సైనికులు

అలహాబాదు అక్టోబరు 9:—వీరుటర్కీవారిచే మిక్కిలి దయతో బాదబడుచుండినట్లు తెలియజచ్చినది. వీరిస్వంతభక్తు నిమిత్తము టర్కీవారు ప్రతినెలకు వీరికి కొంత ద్రవ్యమిచ్చుచుండిరి ఇంతవరకు ఒక ఆస్టేరియా సైనుకుకు చనిపోయెను. టర్కీవారు వానినినైనుట్ గౌరవములతో భూస్థాపితమొనర్పిరి.

టర్కీ సమాచారములు.

లండను, అక్టోబరు 8:—ఇటీవల టర్కీనుండి ఈజిప్టుకు వచ్చిన హాగ్నీట్లు అక నాంగ్ల సేనీ గు డిటుల చెప్పెను. కాని స్టాంటు నోపిలులోని ప్రజలు కాంగ్లమిత్ర నుండలివారివై నా గ్రహభావము కనపడెను. జర్మనులక్రాంత్యవాదులననే కొన్ని క్రాంత్యములు జరుపబడుచున్నవి. ఎవ్వరుపాపాగారి సహాయము వలననే నేనీవలకుట్టాగలిగిరి.

గ్రీసు

గ్రీసులోని క్రొత్త యుమాత్యవర్గము.

లాహోరు అక్టోబరు 9:—గ్రీసు రాజుగారికి నుండు బర్తరువువాట్లు ఈయెటికికలేదు. కనుక గ్రీసులోని క్రొత్త యుమాత్యవర్గము సమావేశమగుటకు అభ్యంతరముండదు. అది ఏథెన్సువార్త తెల్పుచున్నది.

సెలోనికా వార్త.

లండను, అక్టోబరు 9:—82 వేల మిత్రముండలి నైస్యములు (అందులో 67 వేలు బ్రిటిషులు) నుండుగుండు సామాను సహా సెలోనికాలో తేరుకొననట్లు తెలియజున్నది. గ్రీసు సరిహద్దులనుండెను బల్గేరియను నైస్యములను సర్వియానై సభువు మనగా 8 వేల బల్గేరియను నైస్యములు సర్వియానైయున బోరుచున్న రవ్వవై పోరాటమున నైస్యసంఘము వదలి జేసిరినటాడ తెలియజున్నది.

జనరలు హేమిల్టనుగారు

సెలోనికాకు తేరుకొనుట.

లండను, అక్టోబరు 9:—అక్టోబరు 8వ తేదీకి జనరలు హేమిల్టనుగారు సెలోనికాకు చేరుకొనినట్లు తెలియజున్నది.

సెలోనికాలోని మిత్రముండలి నైస్యమును జూచి సర్వయను అత్యహించుట.

లండను, అక్టోబరు 9:—సెలోనికాలో నైనుట్ స్థానము లను చేరు కొనకమున్న మిత్రముండలి నైస్యములు కనాకుమీద పట్టణమునకు సల్యాటుచేసిరి. న్యాయములు వారికి ఫలప్రసన్న ములను ఇచ్చిరి.

వెనిజీలాను గారికి

గ్రీసు రాజుగారు బహమానము నిచ్చుట.

లండను, అక్టోబరు:—ఏథెన్సు వార్త:—“మనశంఖీ కృతప్రయత్న చిహ్నము” అను పేరున బరగునొకపటమును వెనిజీలానుగారికి గ్రీసు రాజుగారు ప్రహమానమిచ్చిరి

గ్రీసు రాజ్యపు తిలుస్థత.

లండను అక్టోబరు 8:—పేన్—రాజుగారి కోరిక ననుసరించి తటస్థముగ నుండుటకు మంత్రివర్గమువారు తీర్మానించినట్లు ఆథెన్సునుండి తెలియజచ్చినది. యుద్ధములోదిగుట తమఉద్ద్యమము గాగని గ్రీసు రాజుగారు నుడివిరి. తాము సర్వియావారితో చేసికొనిన సమాధానముప్రకారము ప్రస్తుత స్థితిలో వారి సహాయమునకు తాము పోవలసిన అగత్యము లేదని వారుయుద్దేశము. వెనిజీల్ గారి రాజ్యతంత్రవిధానము వీరివిధానమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నది.

గ్రీసు విషయములు.

లండను అక్టోబరు 10:—మ్యూయాన్ గ్రీసుపరిధాన మంత్రి వెనిజీలుగుగారు రాజీనామా నిమిత్తకు పూర్వము ఆమెరికా దేశపు అసోసియేటెడు పెగ్రిను పత్రినిధి ఆయనను సంధర్శించెను. గ్రీసుకుదేశమున నొక్కసైనుడును ఒక్క నావొకమును మిగిలి యున్నంత వరకు సంధిబంధనల ప్రకార ము గ్రీసువారు సర్వియా వారికి సహాయము చేసి తీరుదురు. ఆసంధి జరిగినపుడే మహాసంగ్రామము తలపించు నని తలంతి యుండలేదుకాని పరస్పరసహాయమున కాసంధి చేయబడినది. కాన్స్టాంధిని మానుకొనుటకకరకాళములేదు. మహారాష్ట్రము లన్నియు నొక్కటియై ప్రతిఘటించిననుగూడ గ్రీసువారు మాట దప్పరాదు. వారి గౌరవమునకు భంగము కలుగును. పరానువారు సెలోనికాలో నేనలను దింపుటకుగూర్చి గ్రీసు వారు పరానువారితో కలహించుటలకు. చాలినను కలహించ నొల్లరు. గ్రీకుదేశమునకు ప్రాప్తువారు చేసినయనపరాము నకు గ్రీకులెవ్వరు నెప్పటికిని హామరు. ప్రాప్తువారు గ్రీసు వారి సేమియును కోరలేదు. వారిమిత్రులకు సహాయ మొన రించవచ్చిరి. ఆంగ్ల మిత్రముండలివా రెట్టి యధికార పరిత్యాగ

మున గాని చేయవలసిన గ్రీనువారిని కొరతయందలేదు గ్రీను దేశమున కందరూపకము కలుగుటకును గ్రీనుదేశాభివృద్ధికిని మిత్రమందలివా రవకాశమును కలిగించిరి. దీనిని మేధావంతుడగు కలిగిన గ్రీనులెవ్వరును గ్రహించుటకుండును. కాన గ్రీనువారు తమమాటలను నిజపుకొనుట యవసరము. ఆసియామైనరు లాను మెసిడోనియాలోను త్రాసులోని గ్రీనువారికి సహాయ మొనరించినందులకు నేనమెరికావారికి కందరూప చేయవలసినది వెంజలుగా రనిరి.

మెక్సికో

మెక్సికో రాష్ట్రము.

లండను ఆక్టోబరు 8 :—కరాంజాగారి దొరతనమును అమెరికావా రామోదించుచున్నది తెలియుచున్నది.

మెక్సికోదొరతనము

లండను ఆక్టోబరు 1 :—వాషింగ్టన్లో జరిగిన సభలో కరాంజాగారి దొరతన మంగీకరింపబడినది.

సింలా

శ్రీ వైస్ రాయగారు సింలాను విడుచుట.

సింలా ఆక్టోబరు 9 :—శ్రీ వైస్ రాయగారు రాజోపు శుక్రవారము చుట్టూన్న 3౫౦౦ 50౦౦ దొరతనమువారి నుండిరమును విడదొడుగు.

యుద్ధతః తివాగ్న.

సింలా ఆక్టోబరు 9 :—8 వ తేదీని ఇండియా మంత్రి గారిట్టి తంతివార్త నందిరి. తాను గలపాండిన స్థానముల ప రామవారి సంరంక్షించు కొనిరి. ద్వీన్ సున్ను కర్త తమ స్థలముల రమ్యవారు కొన్నిటి గొప్పపొయిరి. గాని ఇతర ప్రదేశముల ప్రభుత్వముగ వాక్రమించు కొనుచుండిరి. ద్రావి, నేవ, దా న్యూబు నడుల అట్టపాంగరి నేవలు దాటివనరు, ఆనడుల ప్రాంతము కొంత స్థలము వాక్రమించు కొనిరియు జర్మనివారు ప్రకటించిరి.

ఫ్రాన్సురంగము.

నూవెక్ ఫ్రాన్సురంగమున మే మిటికల స్వాధీన పరము కొనిన స్థానముకొరకు మామను జర్మనివారికిని వెళ్ళుపార్లు యుద్ధము జరిగెను. అన్ని పార్లు జర్మనివా నొడింపబడిరి. మం పాగ్నిలో స్థానమును దక్షిణమున మా స్థానముల జర్మనివారిని రించిరి అందుకుగాను వారికి అధికమును నవ్వుమును సుధవించెను. ఆర్గోనులో చేతిబాంబులతో యుద్ధము జరిగెను. ఇతర ప్రదేశములనుగూడ ఫిరంగిదళ సంకుల సమరము సుధవించెనని పరామవారు తెలియజేసెరి.

రష్యారంగము.

ఇనుపదారివద్ద జర్మనివారినించిరి. అచ్చట నొక ఘోరయుద్ధము జరిగెను. ద్వీన్ సున్నునకు 12 మైళ్లు వాయవ్య మున వారు పోరాడి, సోవెత్ ప్రాంతములనుండు రుమ్య వారి కందకములలో కొన్నిటి పట్టుకొనిరి. ద్వీన్ సున్నునకు దక్షిణమున ఫిరంగిదళ ద్వంద్వయుద్ధములు ఎక్కు సాగింపబడిన. కొజియాస్కాచుట్టును ప్రబలమును పోరాటము జరిగెను. పుర మునకు ఉత్తరముననున్న జర్మనివారిస్థానములనుండి వారు తరిమివేయబడిరి. రష్యావా రాపట్టుము వాక్రమించుకొనిరి. జర్మనివారి ఫిరంగినుండి వెలుగును అగ్ని జ్వాలలకుండి కొంత భాగముమాత్రమే వీరి యాధిపత్యముక్రింద నున్నది. దక్షిణమున దూరముననుండు ఒకనొక గాగ్రమును రష్యా వారు పట్టుకొని, జర్మనివారిని పీర్వనది ఎడమకట్టునకు మించి దూరముజేసిరి. అధికమును కష్టముల పొల్పడినను రష్యావైంకు లతిసాహసవైర్యములతో పోరాడిరి ఈ ప్రకటనము కొక్కి పలుకుచున్నది.

స్ట్రీ మరులను ముంచుట.

లండను ఆక్టోబరు ౧౦ :—న్యూకాస్టిల్ ఆరి ఆంగ్ల కాకయును డిబ్బింగును అను గొనుచేకపు నాకయును ముంచ బడినది. వానికులు బరికింపబడిరి.

ఆంగ్ల జలాంతర్గామి జర్మను నొకను ముంచుట.

లండను ఆక్టోబరు ౧౧ :—కొపెనహేగను - అలియా అను జర్మను స్టీమురు ఇ ౧౦౦ ఆంగ్ల జలాంతర్గామి ముంచినదని తెలియుచున్నది.

మరాఠువారి ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 11 :—పారిసు :—ఫిరంగుల యుద్ధ ము యధాప్రకారము పాచెవాకు తూర్పునను దక్షిణమున లిల్ గోడ్డుప్రాంతమునను జరిగినది గి కెంచి అడవిలో జర్మను లాశక సాయులొడింపబడిరి. లోరెను మొదలగు స్థలములలో వారు జరుగుచున్నది. మంపెనులో పరామవారు ముంచుట కల్గి లిగిరి. టాహోరుగ్రామమునకు దక్షిణమున మరయొకకందక మును వారు పట్టుకొనిరి. బెర్లియం ఆక్టోబరు ఆర్గోనులలో ఫిరంగులతోరు జరిగినది.

వృత్తాంతములు

బాలనూరు హత్యకేసు :— ఈకేసు 9-వ తేదీని విచారణ జరిగినది. వెనీజువాయును సబు ఇన్ స్పెక్టరు లింతామణి సాహాయును పాటుమిచ్చిరి.

“సిండ్” అను విమానము :—సిండ్ విమాన వైద్యులహా యనిధివారు ౨౨౫౦ పౌండ్లనుపంపిరి. ఈమొత్తంతో నొక విమానము కొనబడును. దీనికి “సిండ్” అనిపేరువును.

జామ్ఖాండ్ సంస్థానాధీశులు :—వీరు గతనెలలోయుద్ధ రంగమునకు పోయి 7 వ తేదీని మార్కెట్టు నగరముచేరిరి తెలియజేయించిరి

కాశుట్రకేసు. :— ఈకేసును విమర్శించు ప్రత్యేక న్యాయస్థానపుకమిషనర్లు ఇంకను ఏర్పాటుచేతు బడలేదు. 12 వ తేదీనీ కేసు విచారించబడునని యిదిగట్ తెలియజేయబడె ను. దీని విచారణము వరకు పొడిగించును.

జపానుచక్రవర్తి పట్టాభిషేకము :—జపాను చక్రవర్తి గారి పట్టాభిషేకమునకు వెళ్ళుచు టరాకయిఅను యుద్ధవాక బొంబాయికి వచ్చినది. కమాండరు జమాకీగారు రాయబారితో గూడ. శ్రీకవర్షునగారిని దర్శించిరి శ్రీవాకవరల వారిని దర్శించిరి.

గ్వాలియరు రాజ్యమున చెరువులు, బావులు మున్నగు జలాధారము. :—గత 8 సంవత్సరములో ఈవిషయమై చుచు రాజావారు కొటిరూపాయలకు మైబడిన మొత్తమును దయ చేసిరి. పొలములకు భగవంతునివరము వ్యవసాయకాశోపకారి చేయబడినది. చెరువులు, నూరులు మున్నగు నీ వెళ్ళునీటి సదుపాయము లొనర్చ బడినవి.

మేజస్ట్రేటుగారు, న్యాయవాదులు :—వీలువబడిన కేసు లకు సంబంధించిన న్యాయవాదులతోతత్వ యితరులు కొర్టులో నికి రానూడదని చుటకును మేజస్ట్రేటుగారు రొక ఉత్త రవును చేసిరి. న్యాయవాదులందరు సమావేశమై ఇట్టి ఉత్త రవు యెడల తమ ఆసక్తుతమును నాపించు తీర్మానమును వెల్లడిజేసిరి.

మదగాన్ రాష్ట్రకాన్ఫరెన్సు మహాసభ :—గచ్చేకుంఠ త్వరము మధురలో యీసభ జరుపబడును. రామ్ నాథ్ రాజా వారాహ్యోన సంఘాభ్యుత్థులొ నుండవలసికరించిరి. కాన్ఫరెన్సు సభకు ౭౭ ముఖ్యత్వములగుర్పించుటకుఆహ్వానింపబడును 28 వ తేదీని సమావేశమగును.

జేబులో చెయ్యబెట్టినందుకు 18 నెలల శిక్ష :—క్రిందటి ఆదివారమునొకాన బొంబాయిలో జరిగెనుచున్నవద్ద ఒక విద్యార్థి బ్రాంబండిలో ఎక్కుచుండగా వెనుకనుండి సాధు మూర్తి అనువాడు చల్లగ జేబులో చెయ్యవేసెను. అందులో ఒక డబ్బులనుండి వుండెను. తమనాక వానిని పట్టుకొనిపోయి మేజస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు దాఖలుజేసిరి. వారికి 8 మాట్లు శిక్ష అయ్యున్నందున 18 నెలల కఠింశిక్ష నిధించిరి.

బొంబాయి పుణ్య శ్రేణి విచారక సంఘము :—ఇండి యాదొరతనమువారి యంత్రపు ప్రకారము పుణ్య శ్రేణియుల లో పాంతుధ్య సుతులముగనున్న దో లేవో కనుగొనుట కొక సంఘ మేర్పరపబడినది. ఈ సంఘమువా రీనెలలో సమావేశ మై నవంబరు డి కెంబరు నెలలలో 10 శ్రేణియులను చూచె దును. ఈ సంఘముక ప్రభుత్వోద్యోగులు పాత ప్రతినిధులు రైల్వేవాసుకగూడ సభ్యులుగా నున్నారు.

సిమ్లా ఆక్టోబరు 9 :—కర తేదీ మొదలుమున 8 మైళ్ల పొడుగున యుద్ధరంగమున మట్టా మొదలొ దర్వాజాగీవరకును మోయందులు 9000 మంది చేరి. జనరలు కాండెబాగారే మొదలు వారిని తలపడ నిశ్చయించిరి. శత్రువులకొండ ప్రక్కల నేయుండిరి. గాని మైవాసనున రాల్చిరి. ఆంగ్ల సేనలు ఫిరం గులను కాల్పుచుకొండల సమీపమునకు వెళ్లిరి. నడిభాగమున శత్రువులు తిర్రుగ తలపడినను ఆంగ్ల సేనలకే విజయముకలిగినది. శత్రువులకు చాల నష్టము కలిగినది.

గాలిపటము వదలునపుడు గలిగిన ఆవద :—క్రిందటి నుంగళవారమునాటి మధ్యాహ్నము బొంబాయిలో ౧౨ సం॥ కయన్నుగల పొంతునాత్ అను ట్టునాడును ౧౦ సం॥ కయన్నుగల వాని తమ్ముడును వారి యింటి మేడమిది ౧౮-వ

అంతస్తునుండి గాలిపటమును వదలుచుండిరి కొంత నేవైనతడ వాకి చిన్న వాడు క్రిందికి క్షల్లేను. అప్పుడు వాని అన్న గాలి పటము కనబడవలెనను వరకు మేడమిదికి వెళ్లి చూడగా వాడు కూడ కనబడలేను. వెతికి చూడగా వాని శవము వారింటికిని పక్కయింటికిని మధ్యనుండు గొందిలో బడి ముండెను

బాంకినోట్లు :—బాంకినోట్లు పుచ్చుకొని సామ్మిచ్చు టలో నెట్టియాటంకమును కలగజేయకుండుట యవసర మని పట్టణసర్వీసు కమిషనువాడు సూచించెను :—ఇండియానోక తననువా రందులకంగీకరించి ఆసంబంధములగు చట్టములను మార్చిరి. ప్రతితాలూకా కచేరీఖజానాలో గూడ రు 100 లకు మించనినోట్లకు ధారాళముగ సామ్మిచ్చుట కేర్పరపబడినది. ప్రజలెట్టి చిల్లరగోరన నట్టిచిల్లర నిచ్చుటకు గూడ నేర్పాటు చేయబడినది. బాంకులలోగూడ నోట్లుపుచ్చుకొని సామ్మిచ్చు ట కేర్పాటుచేయబడినది

ఒక వయసు వచ్చిన పిల్ల ఆత్మహత్య జేసి కొనుటకు బ్రయత్నించుట :—కాదుక భగవంతులొకాత్రుననుండు బాబు జి కేంద్ర)వాడువాడు గారి భార్యయరు 16 వర్షముల వారిక యింటిలో జరిగిన కలకంపల్ల ఆమె భర్త బ్రతుకు వెళ్లి నవ్వకు తాను గదిలోకి వెళ్లి తలుపుగడిచుచేసి తనగుడ్డును కిరసము నూనెలో ముంచి కట్టుకొని నివ్వ బట్టి ముగ్ధునినెను ఆమె భర్త వచ్చి గవాక్షమునుండి చూడగా ఆమె భగభగముగా నుండి పోవు చుండెను. తలుపు సగంబిట్టి లోపలమూస మంటు ఆమె ఆమెను ఆస్పత్రికి దీసుకొని వెళ్లిరి.

అఖిల భారతవర్ష సుహృద్భవము :—వై సంఘము సమావేశమగు సాన మింకకు నిశ్చయింపబడ లేకు. ది నెలలకు నెలలో బొంబాయిలో యీ సమావేశము జరుపవలె ను. ఒక నూచరము చేయబడినది. భారతీయులును, మహమ్మ దీయులును కలసి సంస్కరణ విధానము నొక వాని చేర్చుచి వారిని దొరతనమువారి యెరుట వెట్టవలసి యున్నది. అందు కు బొంబాయిలో జేరిన మహాసభ జరుగు కాలముననే, యీ సభను గూడ సమావేశ మొనర్చియెడల మిక్కిలి సా కర్యము కలుగునని బెంగాలి ప్రతీక వ్రాసెను.

కన్యావికర్యము :— కొందరు భజాకావలలు భగవంతు పుచ్చుకొని తమమమలైంపు మెడికేషన్లుచున్నాను. ఈమరా చారమును వివారింతుటకు బొంబాయిలో కన్యావికర్యము నివారక సంఘమువారి యాజమాన్యము : ఈ నెల 9-వ తేదీ శనివారమునాడు మహాసభ జరిగినది. 5000 మంది సభకు వచ్చిరి వీరిలో స్త్రీలు వందలకొలదిగా నుండిరి. స్త్రీలును పురుషులునుగూడ గంభీరపన్యాసముల కొనంగిరి. వివాను బహుమారు రామచంద్రభాయీ ఉద్యానంగా రధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఈ దురాచారమును తొలగించుటకు బలోదా దొర తనమువారు చేసినట్లై కానియు చేయవలసి కొందరనిరి.

మగకు వగలమ్మివేసెనని యుద్దెట్టుకొన్న ఆకాది :— నన్ని బాయి అనునామె 20 సం॥త్వముల వయస్సుగలది. ఆమెకు వివాహమై సుమారు 12 సంవత్సరములాయెను అది మొదలు ఆమె తన భర్తతోగూడ నుండెను. వాకేశో ఒక కష్టమునచ్చి ఈమె వగలమ్మియు అమ్మివేసెను. క్రిందటి సోమ వారమునాడు “వాకు మరల ఎక్కడు నగలు చేయించివెట్టు దవు” అని ఆమె తన భర్తను అడిగెను. అందుకు అతడు “నేను చాల కష్టపడుచున్నాను కొన్ని రోజులు తాళవలెను” అని జవాబిచ్చెను. మరునటిరోజు మంగళవారము రాత్రి భర్త ఇంటికివచ్చి తలుపుట్టగా ఎవరును జవాబిచ్చుకేను. అందుకు మీద ఆతడు కిటికికితలుపు పగలగొట్టి లోపలికి బ్రవేశించి చూడగా ఆమె యిరివేసుకొని ఒక మూలబడివుండెను. తక్షణము అతడావారుయను త్రొంపివేసెనుగాని ప్రయోజనమేమి లేకపోయెను. అప్పుటికే ఆమె ప్రాణములొయెను

పోలీసు డిప్యూటీ మాఫరిం లెండెంటుకు పిస్తోలతో కాల్పుట :— మిమెన్ సింగ్ పోలీసు డిప్యూటీ నూకరిం లెం డెంటు అరు జి కేంద్ర) మోహన ఘోను గారిని 9 వ తేదీని పాతుకాలము 7 గం ౪0 ని ఎవరో పిస్తోలతో కాల్పించిరి ఘోనుగా రవ్వడే యింటికివచ్చి తనగదిలో కూర్చొని యిం దెను. ఇంతలో వసారాలోకాలివచ్చును వినవచ్చెను. ఆకారణ మున పరు లెక్కతో రమ్ముచుండిరి. తలచి అతడు తన భార్య మొదలగు వారి నావలకు బంపెను. వెంటనే ఘోనుకు లాతిని గడి ప్రవేశించి అతనిని పిస్తోలతో గాల్చిరి. ఎవరును రాక పూర్వమే వీరు ఇంటినుండి పారిపోయిరి కొంత నేపటికి అన టికి వచ్చినయొకడుముగ్గురులేకకు ముఖ్యులు తూర్పుముఖులై పొరుగుండుటకు గాంచెను నూపుం లెండెంటుగాను పిస్తోల వెట్టులులినిన ఉత్తరక్షణముననే మృతిపొందిరి. 1౦ వ తేదీని ఈముంక శేవరము పరిక్షింపబడెను. 5 ఏండ్లు వయసుగల యీ యనకు మారుకుగూడ చంపబడెను. తనిఖీఅయిన తరువాత శతమును పోలీసు కాఫోద్యోగులు మున్నగువారందీరు వెంట రాబందురులు శ్రీకావనాటికప గొంబోయి. దినాన మొ ర్చిరి. ఇట్టిహత్య లిదివరకు ఇదట రెండు జరిగెను.

THE GREAT WAR.

Invasion of Serbia: Advance Guard Routed.

4,000 BULGARIAN TROOPS REFUSE TO FIGHT RUSSIA.

German Failure at Dvinsk: Hindenburg's Despairing Efforts.

VENEZELOS INTERVIEWED: GREECE'S ATTITUDE EXPLAINED.

[Reuter's Agency.]

GREECE,

REMARKABLE INTERVIEW WITH M. VENEZELOS.

Visions of Greater Greece.

Tribute to France.

LONDON, October 10.
NEW YORK.—M. Venezelos gave a notable interview to a representative of the "Associated Press" of America just prior to his resignation. He said one thing is absolutely certain that Greece will abide by the terms of the alliance with Serbia not only in letter but in spirit to the last man and last drachma. He pointed out that the treaty had not foreseen an immense European War but the spirit of the alliance was mutual defence and there was no reason to hide behind the wording of the treaty. Even if faced by the entire forces of the Central Powers Greece must keep her word. Her honour was at stake. Regarding the landing of the French at Salonika Mr. Venezelos said that Greek people could not make war on France, and they would not if they could. What France had done for Greece a Greek could forget. France asked nothing. She merely came to support Greece's ally. Indeed the Entente never asked for a single concession from Greece. The Entente, however, showed a way to a Free United Greece which drew every true Greek, who could not be indifferent to the vision of a Greater Greece. She to-day could gain this merely by keeping her pledged word.

M. Venezelos concluded by thanking America for assisting Greeks in Asia Minor, Macedonia and Thrace.

Allied Troops at Salonika.

The City Saluted.

LONDON, October 9.
Further Italian accounts of the landing at Salonika state that the troops, before breaking rank in camp, presented arms to the city, then reformed and marched to the Greek barracks, where they again saluted the city with drums beating and bugles sounding. Serbians rapturously welcomed the Allied troops from Salonika and showered upon them gifts of flowers and fruit.

The Allied Forces at Salonika.

Many Bulgarians Refuse to Fight Russia.

LONDON, October 9.
SALONIKA.—A message dated October 7th to the "Daily Mail" says that thirty two thousand allied troops, of whom five thousand are British, have hitherto landed with artillery and munitions. The Bulgarian forces on the Greek frontier have been ordered to move to the Serbian frontier. Four thousand Bulgarians have deserted, refusing to fight against Russia.

Brig-General A. D. Hamilton's Arrival.

The "Berliner Tageblatt" states that a British cruiser brought Brigadier-General A. D. Hamilton to Salonika on October 3rd.

The Greek King's Present to M. Venezelos.

LONDON, October 9.

ATHENS.—The King has presented M. Venezelos with a signed portrait inscribed. "In Memory of our joint efforts."

Greece's Neutrality.

The King's Policy.

LONDON, October 9.
PARIS.—According to semi-official information from Athens, the new Cabinet in accordance with the King's desire has decided to maintain strict neutrality. The King is reported to have declared that he intended to enter into the conflict with none of the Powers. He appears to consider the Greco-Serbian treaty as not compelling Greece to come to Serbia's help in the present circumstances. His policy, in fact, appears to be the opposite of that advocated by M. Venezelos.

The New Cabinet and the Chambers.

LAHORE, October 9.

The "Daily Chronicle's" Athens correspondent says:—The new Cabinet must meet the Chambers, since the powers of the Crown regarding the prorogation, are already exhausted for the year.

BULGARIA.

Allied Ministers and King Ferdinand.

LONDON, October 9.

SOFIA.—Prior to their departure the British and French Ministers were received by the King.

Allies' Ministers Leave Sofia.

LONDON, October 9.

SOFIA.—The Allies' representatives left last night. The Representatives of the King and the Government bade them farewell at the station.

Bulgarians Surprised.

ALLAHABAD, October 10.

LONDON, October 9.—The "Corriere Della Sera's" correspondent lately at Sofia says:—The King and the Government were confident until the last moment that the action of the Entente would not exceed a diplomatic conversation. The landing at Salonika surprised all at Sofia. He witnessed the present mobilization as well as that of 1912, and was greatly struck with the difference. Everywhere was a deep silence in lieu of joyous enthusiasm. (A Pioneer Cable).

Strength of the Teutonic Anti-Serb Alliance.

LAHORE, October 9.

Reuter states that a telegram received in a diplomatic quarter puts the strength of the Teutonic Anti-Serb concentration at 400,000.

Bulgarian Consul Resigns.

The Bulgarian Consul in Britain has resigned as a protest against the inconceivable madness of the Bulgarian Government.

Arrests of Popular Leaders in Bulgaria.

The Budapest paper "Azest" says that wholesale arrests of leaders of the Agrarians are taking place in Bulgaria. (C. & M. Gazette Cables.)

Bulgarians Appropriate Turkish Railways.

LONDON, October 8.

AMSTERDAM.—A telegram from Sofia says that the Bulgarians to-day took over the railway line from Mustapha to Dedeagatch. Bulgarian trains started running immediately.

Results of the Turco-Bulgarian Alliance.

LONDON, October 9.

PARIS.—The "Temps" says that since the Turco-Bulgarian treaty, persecutions of Greeks in Turkey have greatly intensified. The Greek language has been forbidden everywhere, and there have been many assassinations. Many Greeks have been driven into the interior of Asia Minor, where death awaits them.

Commander of Bulgarian Army.

LONDON, October 9.

AMSTERDAM.—A telegram from Sofia says that King Ferdinand yesterday afternoon informed the Cabinet that General Jekow, the War Minister, would command the army in the field.

Prince Hohenlohe.

Visits Sofia and Bukharest.

LONDON, October 9.

AMSTERDAM.—A telegram from Sofia says that Prince Hohenlohe, Extraordinary German Ambassador in Constantinople, arrived in Sofia as the guest of the King, and afterwards proceeded to Bukharest, where he will remain some days.

SERBIA.

Invasion of Serbia Commenced.

Invaders Lose Heavily in River Bank Fighting.

LONDON, October 8.

A Serbian communique says the enemy crossed the Save at Yarak, Progarska, Zabrej, opposite Ostroojniza and Ciganlia and crossed the Danube at Belgrade quay and at Ram. The advance guard which crossed at Belgrade was partly destroyed and partly captured, the prisoners numbering over a hundred and including a number of Germans some of whom had been transferred from the Italian front. The enemy at Yarak, Zabrej, and Progarska have been pinned to the brink of the river with enormous losses. At other crossings the struggle continues.

Austro-Germans Cross the Save.

LONDON, October 8.

A communique says that the Austrians and Germans have crossed the Save between the estuary of the Drina and the Iron Gate.

TELEGRAMS.

Attempt to Cut Greco-Serbian Railway.

Bulgarians Repulsed with Heavy Loss.

LONDON, October 9.

It is reported in Rome that the Bulgarian "Comitadjis" who were attempting to cut the Greco-Serbian Railway were repulsed with heavy losses.

Attacks on Outer Forts of Belgrade.

LONDON, October 9.

ATHENS.—Prolonged attacks were made on Wednesday against the forts and positions protecting Belgrade. Attacks were made against Semendria on Thursday, but the result is not known.

RUSSIA.

The Menace to Dvinsk.

Feverish Preparation for an Attack.

LONDON, October 8.

PETROGRAD.—Prisoners describe the feverish activity behind the German lines westward of Dvinsk similar to the scenes prior to the storming of Kovono. A field railway has been laid for over twenty miles along the Vilkomir road and heavy guns have been moved forward with enormous difficulty. There are ceaseless processions of motors night and day bringing up shells and giant cranes are busily working. The Germans are gaining a still stronger hold on the Austrian army and are appointing German Generals to the principal commands in the armies of Generals Puhallo and Boehmermolli.

IMPORTANT RUSSIAN SUCCESS.

British Submarine Sinks German Transport.

Russian Advance in Galipoli.

LONDON, October 9.

PETROGRAD.—The capture of altogether 3,870 prisoners by the Russians in fierce fighting on the whole front, and the destruction of a German Transport by a British Submarine near the German coast in the Baltic are the main features of yesterday evening's communique, which describes fighting in the Dvinsk region as incessant. Both sides have captured trenches, and artillery duels have been very fierce. A communique shows that while the Russians are more than holding their own in the Lake region east of Vilna, they have been particularly successful in the Southern Theatre from near Dvinsk to Tarnopol in Galicia, storming several villages and fortified positions, and making big hauls of prisoners and machine guns.

An Austrian communique admits that the Russians in great strength, and abundantly supplied with ammunition are attacking on the whole East Galician-Volhynian front, and have penetrated the Austrian trenches at two points near Tarnopol.

Determined Effort to Capture Dvinsk.

Huge Army Engaged.

LONDON, October 9.

It is estimated in Petrograd that the Germans are employing seven hundred thousand men with the object of capturing the town of Dvinsk on the Dvina line.

Germans Taking up Winter Quarters.

Strong Reinforcements for Galicia.

LONDON, October 9.

PETROGRAD.—It appears as though the Germans are taking up winter quarters. Their forces before Dvinsk are now linked up with those in the Vilna district, giving practically a straight line southward. The Germans are still ten miles from Dvinsk, the Russian resistance having been magnificently stern. There are indications that the Germans are sending strong reinforcements to the southern front.

The Fighting at Dvinsk.

German Admission of Another Failure.

LONDON, October 9.

PETROGRAD.—The Germans are compelled to admit another failure at Dvinsk, where they have long been making despairing efforts to smash the Russians. The battle is now assuming a new phase, General Hindenburg attacking in force from north, all his attempts from other directions having completely failed. He even got within three miles of the town, but was forced to abandon his efforts. Now his thrust is ten miles from the fortress, his huge guns trying to cut a road through the Russians. Infantry masses are also employed but they are only moving by inches, the Russians resisting with superb obstinacy and even themselves progressing at some points.

Russian warships have fiercely attacked the Germans in the region of Schlock, where the enemy's left wing rests on the Gulf of Riga, some twenty miles from the town of Riga. The naval guns silenced the German batteries and caused great damage to the trenches. Elsewhere at many points the Russians have displayed skilful initiative. The "Russians staff" speaks of hot bayonet engagements in the Pripet swamps. It is noticeable that at this kind of work the Russians are invariably successful.

A Russian Communique.

Enemy Submarines Pursued.

LONDON, October 10.

PETROGRAD.—The Communique says that the battle near Dvinsk is becoming most desperate. Many German attacks are reported but the Russians captured three hundred prisoners North West of Dubno and 1175 near Novolexinctz on the Galician frontier. The enemy submarine again appeared on the Crimean coast and Russian destroyers pursued them.

TELEGRAMS.

GREAT BRITAIN.

Two British Steamers Sunk.

LONDON, October 9.
Two small British steamers have been sunk.

The Late Lieut. Warneford.
The King's Letter to the Mother.

LONDON, October 9.
King George has written as follows to the mother of the late Lieutenant Warneford:—"It is a matter of sincere regret to me that the death of Lieutenant Warneford has deprived me of the pride of personally conferring on him the Victoria Cross."

British and French Air Services.
A Conference in London.

LONDON, October 9.
The French Minister of Aeronautics has been to London conferring regarding the British and French military air services.

French Ministers Visit London.

LONDON, October 9.
The French Premier and Minister of Marine have paid a flying visit to London. They returned to-day.

COTTON CONTRABAND.
Prophecies Belied.

LONDON, October 8.
Speaking at Liverpool, Mr. Runciman said that lugubrious prophecies regarding the declaration of cotton as contraband had turned out incorrect. He would be glad to see exports of cotton cloth kept up to the highest level. This would support us and our Allies not only in a military, but in a financial sense.

Lady Sydenham's Appeal for Comforts for
Indian Soldiers.

LONDON, October 8.
Appealing for comforts for Indian Soldiers at a meeting at Kensington, Lady Sydenham said that in view of the increase of the War theatres the needs were greater than ever. The chief requirements were for knitted articles. Government now supplied clothes and underclothes in abundance, Indian ladies had worked for soldiers as never before, and a common cause must draw Indians and Europeans together with lasting love. Common interests and sympathy in sorrows caused by the war, would do much to promote the mutual understanding of different races in India. With the growth of knowledge great possibilities for good which opened to British women in India would be more and more realised.

Lord Crichton Stuart's Death.

Killed While Trying to Save His Bosom
Friend.

LONDON, October 9.
It appears that Lord Crichton Stuart was killed trying to save Major Browning, who was reported missing. The Germans had recaptured a section of a trench and Major Browning was last seen in a dugout. When Lord Crichton Stuart heard that Major Browning, his bosom friend, had been left behind he led an attack to rescue him and was shot through the head.

A Thrilling Adventure.

Submarine Commander's Courageous Feat.

LONDON, October 9.
A thrilling story of superb courage and hardihood is contained in an Admiralty statement of the adventures of Lieut. D. Hughes, Submarine Officer, in the sea of Marmora. He went ashore at night time partly by swimming and partly on a raft and climbed the semi-precipitous cliffs, endeavouring to blow up the railway. He reached the line in half an hour and perceived the Turks guarding the viaduct. He made a detour, having hidden his dynamite and weapons, to see if the other side of the viaduct was unguarded, but this was fruitless. Consequently, he searched for a spot where he could do great damage to the railway. Turkish soldiers a few yards away heard him light a fuse and Hughes bolted, firing on his pursuers, who returned the fire. He was forced to run a long distance owing to the unscaleable cliffs, but eventually reached shore and plunged into the sea just as the dynamite exploded with terrific force, blowing up the railway. He swam out to the sea, blowing a whistle which was the pre-arranged signal for the boat, but no reply came and he was compelled to return to the shore to rest. He again swam out to sea, having discarded his bayonet revolver, etc., and swam a mile before a submarine picked him up. It was now dawn and the Turks were firing heavily, but Hughes came through unscathed. He swam all the time in his clothes.

Sir John French's Despatch.
Numerous Enemy Dead Found.

LONDON, October 10.
The text of Sir John French's communique says:—Since October 4th the enemy has constantly shelled our new trenches and South of La-Bassee Canal made repeated bombing attacks on the southern portion of the Hohenzollern redoubt which we hold. These were all repulsed. In spite of the enemy's artillery fire we pushed the trenches steadily forward northeast of Loos between Hill 70 and Hulluck gaining ground varying from five hundred to a thousand yards. In depth. The enemy yesterday afternoon heavily bombarded the whole area we recently won and followed up with an attack in suc-

TELEGRAMS.

cessive waves of infantry along the whole front south of Loos to the Hohenzollern redoubt. This attack was everywhere repulsed with heavy loss. We captured by counter-attack a German trench five hundred yards west of Cite Stelic. Great numbers of the enemy's dead are lying in front of our lines. Our losses were comparatively slight.

Rudyard Kipling's Loss.

References in French Press.

LONDON, October 9.
Sympathetic references are made in the French Press to Rudyard Kipling's loss.

FRANCE.

French Supremacy in Champagne.
German Prisoners' Story.

LONDON, October 8.
PARIS.—Men wounded in the capture of Tahure all have a strong impression that the French command the situation both from the point of view of artillery and also from that of courage and intrepidity of infantry. They say that at the rate at which things are going now, the Germans will be unable even to think of a counter-offensive for some time to come. The French heavy artillery paralyses the concentration of reinforcements and the bringing up of supplies to such an extent that the last prisoners had had no food for two days and were without ammunition.

German Attacks Repulsed With Very Heavy
Loss.

French Progress Maintained.

LONDON, October 9.
PARIS.—It is officially stated that the German losses in the attack on Loos were very heavy. The assault was delivered in three successive waves, followed by column formation. All were mowed down by the combined fire of infantry, machine guns and artillery, only a few elements gaining a footing in one of the recently conquered trenches between the Loos and the Lens-Bethune road. Other violent and repeated attacks south-east of Neuville, St. Vaast were likewise repulsed. Our recent progress everywhere has been maintained. Our artillery nipped in the bud with a curtain of fire a German night counter-attack east of Navarin farm. The enemy's only reply to our progress south-east of Tahure has been a violent bombardment with asphyxiating shells. Several strong reconnoitring parties in Lorraine attempted to attack the French outposts in the forest of Parroy, but were completely repulsed, except at one point from which the stormers were partially ejected.

French Foreign Minister's Son in Germany.
Punished for Disobedience to German Officers.

LONDON, October 9.
PARIS.—Lieutenant Delcasse, son of the French Foreign Minister, who is a prisoner in Germany, has been sentenced to eighteen months' rigorous imprisonment for disobedience to German officers.

A FRENCH REPORT.
Farther French Gains.

LONDON, October 10.
PARIS.—The evening communique says:—The Germans this morning renewed their attacks on our trenches in front of Loos, but were driven back to their trenches. There was a violent artillery duel in the afternoon along the whole Artois front.

We completely repulsed a counter-attack in Champagne against the Tabur Hill and disordered gatherings of troops preparing a fresh attempt. There was bomb and aerial torpedo fighting in Argonne. We recaptured a trench from the enemy in Lorraine. It is announced that on 9th instant repeated attacks by the enemy on our new trenches were repulsed. Our trenches are steadily pushing forward north-east of Loos and Hulluck where we have gained ground varying between five hundred and a thousand yards in depth.

A great enemy attack yesterday on the whole of our new area was repulsed with heavy loss. We won another German trench. Our losses were comparatively slight.

Greatest French Success.

LONDON, October 9.
The capture of a hill northward of Tahure is undoubtedly the greatest French success in Champagne. Berlin's statement that the French penetrated the first line in the direction of St. Marie might indicate the activity even nearest the railway but at less important point. Moreover Berlin claims that immediate counter-attacks ejected them. (C. & M. Gazette Cable.)

TURKEY.

British Prisoners in Turkey.
A Jockey's Story.

ALLAHABAD, October 9.
Amongst persons who have of late arrived in Egypt from Turkey Mr. Harry Field, Jockey, who used to ride a great deal in this country and who was one of the few Englishmen left in Constantinople after the war was declared. He has been giving an Alexandria newspaper an account of his experiences, which are decidedly interesting. He reports:—British prisoners are treated with great consideration by the Turks who make them a monthly allowance and lodge them for the most part in good buildings. Only one prisoner, an Australian, had died so far. He was about to be given an ordinary funeral when without any warning a detachment of Turkish soldiers, in parade dress, appeared on the scene and conveyed the intimation that the Australian, although an enemy, was to have a burial

TELEGRAMS.

befitting a soldier. Accordingly, the coffin was carried by the Turkish soldiers through the streets, where its passage was saluted by all who passed to his Christian cemetery, where it was buried with Turkish military honours.

Refugees from Syria.

ALLAHABAD, October 9.
Since the declaration of the war against Turkey by Italy, refugees have been arriving in reduced numbers from Syria and the American cruisers "Des Moines" and "Chester" being the only means of transport thence to Egypt. A good many refugees have been arriving in Alexandria, via Greece and the Aegean Islands, whither, by permission of the Hellenic Government, they had been permitted to make their way from Syria pending transport to Egypt becoming available.

The Fighting at Sulva Bay.

LONDON, October 9.
Sir Ian Hamilton reports that during the past month the fighting in Sulva Bay has been confined to nightly patrol actions, bombing attacks and rushing of houses with the result that we have gained during this period an average of little over three hundred yards along the whole four miles of the centre of the Sulva front.

UNITED STATES.

Probable Recognition of the Carranza
Government.

LAHORE, October 9.
Renter's Washington correspondent anticipates that America will recognise the Carranza Government in a few days.

Recognition of Carranza Government.

LONDON, October 10.
WASHINGTON.—It is announced that the Pan-American Conference in New York unanimously decided to recognise the Carranza Government in Mexico.

Panama Canal Stoppage.
Dues to be Returned.

LONDON, October 8.
WASHINGTON.—The War Department has approved the refunding of the Panama Canal dues to steamers which were unable to proceed through the Canal owing to the recent serious earth slides. Several steamships decided to continue their passage by the Magellan Straits.

EGYPT.

Attempted Assassination of Egyptian Minister
Story of the Outrage.

ALLAHABAD, October 9.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—Since last I wrote we have had further sensation in the attempted assassination of the Minister of Wakis Ibrahim Pasha Fathi. His Excellency had gone down to Alexandria in order to accompany the Sultan at the customary Friday prayer, and was on his way through Cairo to Benisuef in Upper Egypt, where he was to make a tour of inspection of some of the Wakis' properties. He was waiting on the Cairo platform and had just shaken hands with some Egyptian army officers who were old friends of his, and were leaving for Sidin when there approached him a young man with some newspapers in his hand. Suddenly this person made a dash at him, and brandishing a long knife, which had been concealed in the papers, he stabbed the Minister three times, once in the left shoulder and twice in the face. For a moment everyone, including the victim, was too taken aback to do anything. Fathi Pasha was the first to recover himself, and, whipping out a revolver, he fired at his assailant, but missed him. Meanwhile, they would-be assassin had managed to retreat down the platform, but an orderly who saw him making off, seized him, and despite his struggles held him until the police came up. Had it not been for the orderly's presence of mind the man would certainly have got out of the station. Fathi Pasha was at once removed in an ambulance to his house. The wound in the shoulder proved bad. The others were merely flesh wounds, but it took some time to stop the haemorrhage. The Minister is, however, fast recovering and it is hoped that he will be able to resume his duties at an early date.

BELGIUM.

British Monitors Operating on Belgium
Coast.

LONDON, October 9.
German communique twice this month have referred to British monitors operating on the Belgian coast. As the three Severn monitors which began the bombardment a year ago are officially stated to be in the Dardanelles and Indian Ocean, experts point out that the five vessels mentioned by the Germans are new ships. Their utility has been one of the most interesting naval surprises of the war, and they have been particularly free from accident.

CANADA.

Canada Presents Tinned Food to the
Allied Forces.

LONDON, October 9.
OTTAWA.—The Minister of Agriculture has offered the War Office tinned meats covering the possible output of Canada for six months.

TELEGRAMS.

GERMANY.

Submarine Menace.

LONDON, October 9. The Allied submarines or fears thereof are seriously hampering the Swedo-German traffic. ("Pioneer's" special cable.)

War Weariness in Germany.
Suicides in German Army.

ALLAHABAD, October 10. LONDON, October 8.—The "Central News" correspondent at Petrograd, in view of General von Hindenburg's statement that the nation whose soldiers had the strongest nerves would win, draws attention to the increasing number of suicides in the German army. During the Russian retreat the enemy strove to demonstrate their strength of nerve by numberless cruelties. At the village of Charna near Dumbina they covered the street with bodies of tortured men, women, and children. The next morning nineteen bodies of German soldiers who committed suicide were seen. These men had been shooting peaceful inhabitants. Again at Przemyśl, when the Germans were firing thousands of guns, some frenzied by the fearful sight, shot themselves dead with their own rifles or pierced their own hearts with their bayonets. After Przemyśl General von Mackensen issued an order to the troops that the wives and children of suicides would not receive pensions. The total number of soldiers' suicides at Przemyśl was 111. On the Dniester and near Juravno there were similar cases due to soldiers' dislike of facing overwhelming fire.

The "Standard's" special correspondent at Zurich, while admitting that the ruling classes of Germany are still confident and that public opinion is generally on the Government side, cites numerous evidences of war weariness. The Cardinal, who is the Archbishop of Cologne, is a persistent advocate of peace and arranged a great peace demonstration and a huge procession to the Cathedral where special prayers were to be offered on the 26th September. There was no interference until the Socialists decided to join when the authorities objected and the scheme was abandoned.

A Chaplain to the forces, writing to the "Kolnische Volkszeitung," rebuking the armchair fire-eaters says that the men at the front, the best of whom are tired, are bitter at the losses and terrible sufferings and disgusted by letters from home.

The correspondent concludes by quoting from the "Vorwärts" the following statement:—The idea that Germany, cut off from the over-sea supplies, is able to feed its population is a dangerous deception. Germany cannot properly be fed by the products of her own country. It is true that we are able to hold out for a limited time, but only at the cost of the nation's health, now being undermined by systematic deprivation and under-feeding. ("Pioneer's" special cable.)

British and Russian Submarines Active.
Trade Between Sweden and Germany Arrested.

LONDON, October 9. A telegram from Copenhagen says owing to the activity of British and Russian submarines in the Baltic much of the traffic between Sweden and Germany has been diverted through Denmark.

HOLLAND.

The Dutch Naval Budget.

LONDON, October 9. THE HAGUE.—A bill has been introduced increasing the Naval budget for 1915 by 208,600 Sterling including 25,000 for aviation.

CHINA.

Election of Chinese Popular Representatives.
To Decide the Monarchical Question.

LONDON, October 10. PEKING.—The Presidential Mandate has been promulgated sanctioning the law passed by the Council of State for the organisation of a Convention of Popular Representatives which shall decide the monarchical question.

Representatives will be elected from each District in China. Special classes such as Manchu, Mongolian, Banners, Tibetans, Mohammedans, scholars and merchants will also be represented. Elections will take place shortly.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

The Serbian Theatre.

SIMLA, October 9. The following telegram, dated the 8th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The French maintain the positions won. The Russians have lost the ground near Dvinsk, but are gaining ground gradually elsewhere. The German communique says:—"The German and Austro-Hungarian troops crossed the Drina, the Save and the Danube in many places, and obtained a firm foothold on the eastern Drina bank and the southern banks of the Save and the Danube."

The Western Theatre.

A French report says:—"The enemy violently bombarded and attempted four counter-attacks against the positions recently won near Souchez but completely re-

TELEGRAMS.

pulsed. In Champagne the enemy twice counter-attacked the French positions south of Somme, but were repulsed with great loss. They also resumed a furious offensive against the ground lost north of Tahure, but failed with heavy loss. Elsewhere intense and reciprocal bombardment, and in Argonne fighting took place with bombs and grenades."

The Eastern Theatre.

London, 8th October.—A Russian communique says:—The Germans attacked near the railways and a desperate action took place. They fought 12 miles north-west of Dvinsk, the Germans taking part of the Russian trenches near the lakes. South of Dvinsk, there were artillery duels. Round Koziark, 42 miles south-east of Dvinsk, and 28 miles east of Vilna-Dvinsk railway there has been severe fighting. The Germans were driven from the positions north of the town and the town itself was recaptured by the Russians, though concentrated German cross fire compelled them to abandon most of it. Further south, the Russians have captured a village and driven the Austro-Germans further back from the left bank of the Styr. A Russian communique emphasises the courage of the Russian troops in attacking several lines, artificial obstacles and the defences encumbering all the ground between the lakes.

Viceroy's Departure from Simla.

SIMLA, October 9. On leaving the Viceregal Lodge at 3-50 P. M. on Friday next, His Excellency the Viceroy will drive to the railway station via the Mall as far as the Commerce and Industry Secretariat and thence to the station by the cart road.

Indian Railways: Surplus Revenue.

SIMLA, October 9. The Railway Report issued to-day for last year shows a net surplus of revenue over interest of four crores eighty-two lakhs, compared with eight crores sixty-three lakhs in 1913-14. Owing to the existence of the war, the net return on capital was 5.33 per cent, compared with 6.19 per cent. in the previous twelve months.

Plague in India.

SIMLA, October 8. The deaths from plague in India last week rose to 2,311 Bombay Presidency reporting 1,423. Central Provinces 457, Hyderabad State 175, Madras Presidency 53, Mysore 84, United Provinces 36, Central India 54, Behar and Orissa.

A Frontier Engagement.
9000 MOHAMAND TRIBES DEFEATED AND DRIVEN BACK.

Artillery's Good Execution.

SIMLA, October 9. The following Press Communique is issued:—Early on the morning of the 8th instant Lashkars from Mohmand tribes were found to be occupying the low hills from Matta to Darwazagai on a frontage of eight miles. Their total strength was estimated at nine thousand. As it was desirable to wrest the initiative from the enemy General Campbell, Commanding the first division, decided to attack. The ensuing operations were completely successful. The enemy showed no inclination to advance into the plain to meet our attack but clung to the rocky hills beyond the border. Our advance was well prepared by artillery and was pushed forward towards these hills. The Brigade on the right was confronted by the strongest section of the enemy's position and became heavily engaged but carried out its task successfully. Later on the enemy attempted to turn both our flanks but these attempts were frustrated by our cavalry on the right and by an infantry brigade and detachment of Khyber Rifles on the left. Armoured car units were usefully employed in reconnaissance work and also came into action to cover the subsequent withdrawal of our cavalry. The artillery did especially good execution and the enemy is reported to have suffered serious loss. Our subsequent withdrawal was successfully carried out, the enemy making no attempt to follow up our casualties. As at present reported the total is sixty including three British and one Indian Officer wounded and four of other Indian ranks killed.

Trade with Basra.

SIMLA, October 10. In the monthly returns of sea borne trade of British India published by Department of Statistics trade of Basra is included under Asiatic Turkey and Persian Gulf. The principal articles of import and exports of private merchandise into and from that part of the Persian Gulf during August, 1915 are dealt with in the following Note. In August 1915 there were no imports of horses from that part of Persian Gulf as in August, 1914 182 cwts of skins raw and 750 lbs of aniline dye were imported into India as against nil in August 1914 and over 800 lbs of woollen carpets and rugs as against only 28 lbs in August imports of dates were almost nominal 14 cwts only as compared 109 cwts last years. As regards exports from India increase were noticed in wheat, flour, outter, spices, jute, gunny, cloth and tobacco unmanufactured while rice not in the husk, tea, black cotton, twist and yarn and piece goods showed marked decreases. In August 1915 as compared with August, 1914 exports of wheat flour increased to 950 tons from about 20 tons, spices to 65,000 lbs from 41,000 lbs and jute gunny cloth to 77,000 yards from 9900 yards. In August shipment of butter amounted to 8400 lbs and of tobacco unmanufactured to 1,92,000 £ as against nil in August 1914. exports from India of rice not in the husk declined to 380 tons from 800 tons, tea black to 1,01,000 lbs from over 1,19,000 lbs, cotton twist and yarn to 48,000 lbs from 78,000 lbs and piece goods to 33,900 yards from over 1,73,000 yards.

Weather Report.

SIMLA, October 10. To-day's all India weather report shows that depression in Bay is developing off coast nearly Gopalpur. Slight

TELEGRAMS.

disturbances of winter type has given rain in Kashmir. Principal amounts are:—Waltair 3 inches, Trichinopoly 2, Masulipatam 1, Nagpur and Cochin 1½ each. Increase of rain in Western Himalaya and in Northeast Peninsula is forecasted.

CALCUTTA.

All-India Moslem League.

CALCUTTA, October 9. Referring to the statement that the question of holding the session of the All-India Moslem League has yet to be decided by its Council and that the projected holding of the next session in Bombay during the Congress week will be settled at the forthcoming meeting, the "Bengalee" says:—"There is reason to believe that the Council will decide in favour of this proposal. We do hope that the annual session of the League will be held at Bombay during the Congress week. There is much useful work to be done by the Congress and the League conjointly. For instance, it is necessary that a Joint Committee consisting of the representatives of the League and the Congress should be appointed to formulate a programme of the reform which should be accepted by the country and laid before the British public, if need be, by an Indian Deputation. This important end would be very much facilitated by the Congress and the League holding their meetings about the same time in Bombay."

The Coronation Dinner.

CALCUTTA, October 9. To celebrate the coronation of the Emperor of Japan Mr. J. Shinabu, Japanese Consul General and the Japanese Colony in Calcutta will give a dinner and an evening party at Calcutta Club on 10th November.

A Deputy Superintendent of Police Shot Dead
Ten Shots Fired by Assassins.

CALCUTTA, October 10. The Deputy Superintendent of Police Mymensingh Jatin-dra Mohan whose was shot dead this evening at 7/30 P.M. by revolver shots. Details obtained till now show the house he lived in faces north. Mr. Ghose had just come home and sitting in the western room near the window in an easy chair. His wife and child were inside the room talking with him. Entrance to this room leads from the verandah. Superintendent Ghose heard footsteps in the verandah and told his wife and other women in the room to go away as he thought visitors were coming. The assassins then walked in the room and shot eight or ten shots in quick succession. Before any body could come to the rescue the assassins made good their escape. The landlord of the house Babu Bridayanath Ghose was the first to arrive at the place of occurrence. He saw three or four men with coats or shirts on running eastward. Death was instantaneous.

(LATER.)

MYMENSINGH, October 10. Out of respect for the religious scruples the body of Mr. Ghose was dissected in post mortem examination by a private practitioner Hirendra Babu in the presence of a Civil Surgeon. The five year old boy of the deceased playing in the front also was assassinated. Dead bodies after post mortem were carried to the burning ghat by his relations shortly after one this noon. The pter was followed by the Magistrate, the Police Superintendent and others. The people of Mymensingh are shocked at this abhorrent crime, the third of its kind here.

BOMBAY.

Failure of Indian Joint Stock Banks.
A Suggested Banking Conference.

BOMBAY, October 9. Fifty-seven Indian Joint Stock Banks failed between 1913 and 1914 and the country now feels the after effects. The withdrawal of many millions of money from active circulation, caused by the disappearance of banks, raises important problems, not only in connection with the commerce and industries of the country, but also in regard to State and civic activities to restore general confidence it is necessary to bury the past and the Government should arrange to expedite the liquidation of the defaulting banks. In addition to the unavoidable disorganisation, caused by the failure of the fifty-seven commercial banks, the Indian merchant bankers, since the beginning of the war, decline to enter freely into monetary transactions and thereby are upsetting the credit mechanism of the country. It is generally regretted that at present vast sums of Indian money, instead of fructifying in the coffers of banks, are lying dormant in private receptacles. This absence of free circulation of money is not conducive to the welfare of the State and a Conference of banks and merchant bankers under Government auspices will probably clear the atmosphere and will also give some stimulus to the stolid people of this country.

Bombay Pilgrim Centres Committee.
Personnel and Scope.

BOMBAY, October 9. A Press note states:—The Government of India, having urged the desirability of enquiry into the possibility of improving the sanitary arrangements at pilgrim centres, the Governor in Council appointed the following Committee:—Major W. W. Clemesha, I. M. S., Sanitary Commissioner, Government of India, President, Major Hutchison, Sanitary Commissioner, Bombay Government, Mr. J. P. Brandon, I. C. S., Hon'ble Mr. K. R. Godbole and Khan Sahib S. H. Haji, members. A representative of the six Railway Companies in the Presidency will also serve on the Committee during the consideration of arrangements affecting the railway. The scope of the enquiry includes matters relating to sanitation, with special reference to camping grounds, lodging houses, sanitary arrangements on railways and prevention of disease

TELEGRAMS.

The Committee meets in October and visits during the following two months ten pilgrim centres in the Presidency. Gentlemen having special experience of arrangements in connection with pilgrim centres and of conditions in which pilgrimages are performed, are invited to assist the Committee either by oral evidence or by communicating notes and suggestions.

Extortion Leads to Suicide. Sordid Story in Bombay Police Court.

BOMBAY, October 9. The second Presidency Magistrate to-day delivered judgment in the case in which Inspector Smith charged Abdulla Assaltkhan and Pestonji Jamsheji Dubash with robbery of Rs. 3 in cash and a promissory note for Rs. 15 from Shamrao Madhevarao, a clerk in the National Bank, who committed suicide on the 1st August. Evidence showed that Shamrao was missed on the evening of the 30th July, and his body was found on the 1st August in a well on the Esplanade Maidan. At the inquest held a verdict of suicide was recorded. In the course of evidence, it transpired that the second accused engaged a room in Arab Lane where many shady characters resorted. On one occasion the first accused with the connivance of the second extorted Rs. 3 from the deceased Shamrao and also a promissory note. The immediate cause of the suicide of Shamrao was the subject-matter of the charge of extortion against the accused. His Worship held both the accused guilty; also that the room in Arab Lane, which was said to have been hired by the second accused, was used for immoral purposes. Shamrao feared that as he had passed a note the accused would call at his place for money and very likely they would try and extort a further amount from him. Thus fearing exposure he committed suicide. In convicting both the accused His Worship observed that a fairly severe sentence should be meted out to them. Their conduct had led to the suicide of a man. Further, that was the third case of its kind that the Court had had during the last three months from the same locality. His Worship sentenced both the accused to one year's rigorous imprisonment each.

The Chief of Jamkhand.

POONA, October 11. News has been received in Jamkhand that His Highness the Chief of Jamkhand who left for the front about the middle of last month reached Marseilles safely on the 7th October.

Selling Girls in Marriage.

Parents Characterised as Merciless Butchers.

BOMBAY, October 11. Among certain sections of the Hindu community in this part of India the practice of marrying girls of tender age for the sake of money to enrich the pockets of their parents or guardians has become a growing evil. Some leading members of the community have however lately interested themselves in the matter and on Saturday a public meeting attended by over 5,000 members including hundreds of ladies was held under the auspices of the Kanya Vikraya Association to protest against this growing evil. Various speeches were made by gentlemen as well as ladies condemning the practice of selling tender girls for the sake of money. Dewan Bahadur Ramachandra Bhai Udhairam who presided at the gathering compared parents selling their young daughters for the sake of personal advantage to merciless butchers. Instances were frequent, he said, where young girls were dragged to marriage much against their will. He characterised this custom as diabolical and disgraceful. Another speaker advocated legislation by the British Government in the matter on the lines of the draft bill introduced in Baroda. Resolutions were eventually passed to take effective measures to put a stop to this custom.

A Great Famine in Gujrat and Kathiawar Averted. Timely Rains Save Situation.

BOMBAY, October 9. It can now safely be assumed what might have proved one of the worst sorts of famine in Gujrat and Kathiawar has been averted by the October rains. The situation has much improved. It was greatly feared there would be a total failure of crops with draught and fodder famine. But now an eight anna crop is expected and drinking water is also sufficient. Fodder is being raised everywhere. Importation of cattle into Bombay which was carried on an extensive scale during the previous two weeks has stopped and cattle specials have ceased running. It can now be safely said that scarcity will only prevail in some parts owing to the uneven distribution of rain.

Books for Library in Alexandria.

BOMBAY, October 10. The Women's Branch of the Famine Relief Fund are appealing for books for a library at Alexandria.

Visit of the Japanese Commander. To Governor and General Knight.

BOMBAY, October 10. The Japanese destroyer "Urakaze" has called in at Bombay harbour on its way to Japan to take part in the Emperor's forthcoming Coronation festivities and yesterday Commander Zamaki accompanied by Mr. Yatabe, Consul, paid an official visit to His Excellency Lord Willingdon and later on called on Brigadier General Knight and Commander Lumsden R. F. The return visits were paid to the Commander on behalf of His Excellency Lord Willingdon, Brigadier General Knight and Naval Commander.

UNITED PROVINCES.

The Bench and the Bar. A Resolution of Protest.

ALLAHABAD, October 9. Mr. Moore, Joint Magistrate of Muttra, has issued the following order to the Bar:—The Bar is requested not to use my Court as a waiting room unless their case has been called out. It is too small and noisy."

Upon this the Bar held a meeting, at which it was unanimously resolved that the Joint Magistrate's order passed on October 6th is contrary to the provisions of Section 452, Cr. P. C., and the insinuation that his Court room has been used as a waiting room is wholly unjustifiable and strongly resented by the members of the Bar who assert their right of free entry into open Court to watch judicial proceedings and strongly disapprove of the attitude of the Joint Magistrate in bolting the doors of his Court room during Court hours. It was further resolved that the members of the Bar should enter a strong protest against the continued attitude of the learned Joint Magistrate toward them and regret it all the more after the assurance given by the District Magistrate not long ago.

GREAT IRRIGATION PROGRESS IN GWALIOR.

BOMBAY, October 11. Remarkable progress in irrigation is reported from the Gwalior State. The cost of works as sanctioned by the Maharaja in the past eight years has now reached over a crore of rupees. The undertaking consists chiefly of storage, reservoirs and wells and include the conversion of the large Bhagara lake for irrigation purposes.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, October 11. Although the provisions of the Defence of India Act have been extended to Benares District with effect from the 7th instant, the names of the Commissioners that will constitute the Special Tribunal to try the Benares Conspiracy Case have not yet been announced. The question as to the admission of Press Reporters has also not yet been decided. The hearing of the Benares Conspiracy Case is fixed for to-morrow but very probably it will again be postponed till the appointment of the Special Tribunal.

Burma Meat Trade.

Government Takes Steps to Ameliorate
Conditions of Trade.

ALLAHABAD, October 9. "A resolution has been issued by the Local Government on the Burma Meat Trade regarding which a Resolution was moved by Lala Sukhbir Singh in the local Legislative Council in March last urging that the Local Government should put a stop to the increasing operation of the trade on the ground that the supply of cattle for agricultural and dairying purposes in India was being seriously affected.

The Resolution says that there are no grounds for interfering with the trade on the plea that it checks rural efficiency or reacts upon the milk supply. Regarding the sanitary and humanitarian aspects of the trade the Resolution acknowledges that certain measures of improvement are called for. For this purpose rules are to be framed by the Civil Veterinary Department. The Lieutenant-Governor is confident that action on the lines now to be indicated will go far to ameliorate the conditions of trade which in spite of various unpleasant features is clearly not an industry of which there is any justification for prohibition.

MYSORE.

The Mysore Co-Operative Conference. Yuvaraja's Speech.

MYSORE, October 10. The Fifth Mysore Provincial Co-operative Conference met to-day at one o'clock in the noon in Rungacharlu Memorial Hall. The Hon. Lallubhai Samaldas Mehta C. I. E. of Bombay Presided. In one platform were Yuvaraja, Sir Hugh Daly British Resident, Sir Visvesvarayya, J. S. Chakravarti, Comptroller, H. H. Campbell, Private Secretary to Maharaja, Sirdar Kantraj Urs, H. Nanjundayya, Mr. Hiraiyanniah, D. M. Narasingarow, Srikanteswaraiyer, Inspector General of Police, Mysore and Varadarajaiengar, retired Sub-Judge and also a few ladies. There were besides about 250 delegates present and about the same number of visitors. Mr. Varadhamamiah, Merchant, read an English address to the Yuvaraja requesting His Highness to open the Conference. In opening the conference the Yuvaraja delivered an address in which he said that the conference had done well to choose the Hon'ble Mr. Lallubhai Samaldas Mehta for its President. The progress achieved by the Conference was satisfactory. The bulk of societies are credit institutions. Many societies are popularising the use of agricultural machinery while some of them are thinking to effect the common sale of produce of members. He pointed out that twenty societies were working for the benefit of weavers. He hoped that the results of the labours of the co-operative committee would form the basis of future co-operative effort in India. Before concluding the Yuvaraja congratulated the Conference on earnestness, enthusiasm and sound sense that commended the work of the Conference and thanked the Members for referring to the honour conferred on him by the Emperor. This done another address was presented to the Hon. Lallubhai Samaldas Mehta C. I. E. welcoming and requesting him to preside at the deliberations of the Conference. Letters of sympathy were received from Messrs. T. Anandharao C. I. E., retired Dewan of Mysore, Dewan Bahadur R. Ramachandra Rao C. S., Balasundaram Aiyer, C. Ramalinga Reddy, Sir V. S. Desikachariar and others were then read. Mr. J. S. Chakravarti, Comptroller then rose and spoke on "The different fields of co-operation" in Kanarese. A note of thanks was then proposed to the Yuvaraja in Kanarese, Hindustani and Sanskrit. The Conference adjourned at two o'clock.

(LATER:—)

MYSORE, October 10. The Fifth Mysore Provincial Co-operative Conference resumed sitting at 3 o'clock to-day. The Hon'ble Mr. Lallubhai Samaldas Mehta, C. I. E., presided. Almost all the delegates were present. The opening address of His Highness the Yuvaraj was rendered into Kannada and read out, so also the presidential address. Sub-Committees were then formed. Two papers were then read one on "Co-operation and Agriculture" by Mr. A. K. Yegnanarayana Iyer and other on "Necessity for Federation of Societies" by Mr. K. S. Krishna Iyer. This closed the proceedings of the day.

ASSAM.

Crop Forecast.

CALCUTTA, October 9. The second forecast of cotton crop of Assam 1915-16 just issued shows that the estimated area under cotton in Assam is 31,600 acres as reported in the first forecast. Prospects of crop continue on the whole to be good. On an average of five years ending 1913-14 the area under cotton crop in Assam represents some 0.2 per cent. of the total area under cotton in India.

Hill Section of A. B. Railway. CLOSURE RECOMMENDED. Directors Anxious to Keep it Open.

CALCUTTA, October 11. Sir R. Giles who was specially deputed to inspect the Hill Section of the Assam-Bengal Railway recently inspected the Section with the Railway Board. He is of opinion that the Hill Section should be entirely closed as it involved a very heavy expenditure on the Company. The Board of Directors of the Railway in England are however not so anxious to have the Section closed, for the closing of the Section will stand in the way of the development of tea industries and the growth of the Chittagong Port. They have therefore deputed Mr. Vernon Woods and also one of the Engineers at the time of the construction of the Section to report on the Section and it is understood that he will come out in October and return Home in December to report personally to the Board of Directors.

SOUTH INDIA.

French Consul-General.

PONDICHERY, October 10. Further contribution of gold equivalent to 1351 francs in exchange for silver coins and Government bonds has been made to the Colonial Gold Reserve Fund last week. Consul General of all French establishments in India will open its annual sessions on 10th November at 4-30 p. m. in Pondicherry Town Hall. In conformity to Ministerial instructions received by the last mail merchants in French India are informed that in future all applications for export should contain information on the following items:—1. Name and profession of exporter. 2. Place of exportation. 3. Place of destination. 4. Name and profession of addressee. 5. Name and nationality of transporting ship with an indication if necessary of the vessels in which transshipment takes place.

(LATEST TELEGRAMS.)

(Reuter)

TWO STEAMERS TORPEDOED.

LONDON, October 10. The British Steamer "Newcastle" and the Greek steamer "Dimitros" have been sunk. The crews were saved.

A REVEREND GENTLEMAN. Joins Church of England.

LONDON, October 10. The Reverend R. J. Campbell at a farewell meeting at the City Temple confirmed newspaper reports that he is entering the Church of England. He expects to be ordained by the Bishop of Birmingham and to be attached to Birmingham Cathedral. He declined to give his reasons fearing that any statement would lead to public controversy. At present he is returning to troops and hospitals in France.

Latest French Bulletin.

LONDON, October 10. PARIS.—The communique says:—The same artillery activity continues especially on the Crests eastward of Souchez and southward near Lille road while several German attacks against Givouchy Wood have been repulsed. There was fighting with grenades and aerial torpedoes. In the sector at Lihons violent bombardments at Neuveville and Quennevillers and grenade fighting in Lorraine.

Paris Bulletin.

LONDON, October 11. PARIS.—The evening communique says:—We again progressed in Champagne north east of Tureur while a brilliant assault secured us another German trench south east of Tureur village. There were artillery duels in Belgium, Artois and Argonne and between the Meuse and Moselle. There was lively trench and engine fighting in Lihons district and at Hartmannsweilerkopf in the Vosges.

A British Submarine Torpedoes A German Steamer.

COPENHAGEN, October 11. Eleven of the crew of the Lubec steamer, "Lulea," 3100 tons have been landed at Gjedser, the southern extremity of Falster. They report that the "Lulea" was torpedoed by the British submarine E 19 near the Gjedser lightship. The crew of twenty two were given time to take to boats. Another steamer picked up the remainder.

NEWS BUREAU.

(BY WIRE.)

ALLAHABAD, October 11. The following are the "Pioneer's" Special cables:— LONDON, October 9.—Mimy Ridge the highest point thereof Hill 140 is in French hands extends eastward some two miles. Reports thence for sometime seemed to indicate that the French did not propose to fight their way along the Ridge until they are in a position to attack the dead ground at the end from the flank.

"The Central News" correspondent in northern France now states that the French are shelling the heights from 3 sides and a way will shortly be prepared for new attacks.

ALLAHABAD, October 11. The "Central News" correspondent pays a tribute to the brave attacks in Champagne by solid formations of Germans consisting largely of young recruits. They were mowed down the survivors being driven back. He quotes a German Officer now a prisoner as stating that almost an entire company of a second line trench was wiped by one of the new French heavy shells.

జాబులు

I

సంగీత సభలు-సింహపురము.

అయ్యో,

ఈ రాజ్యపు సభాశ్రమములలో గొప్ప గొప్ప పట్టణముల నన్నింటను విజ్ఞానాధ్యక్షులుగా పాటుకట్టించి జరుగుచుండుట వాడుకయై యున్నది. ఆవిధముననే మా నెల్లూరు నగరమున ను సభాశ్రమములలో సంగీత సభలు జరుగునట. కాని వానిని ను తిండి యొక విధిప్రకారము వార్త విడుట తటస్థించింది. అచ్చటి కావ్యనింపబడు సంగీతవిద్యార్థులకును తెల్లనను నాంధ్రేతర దేశీయులకు. ఈ సభల నేర్పరిచిన నెల్లూరుపురవాసులలోఁ గొందఱు మన యాంధ్రదేశీయులఁ గొందఱు నావ్యనింపవల యునని కోరగా క్రిందవా రొప్పుకొనరైరట ఇట్లు చేయుటలో వారికింకల యధిప్రాయ మాంధ్రదేశీయుల ఘనపండితులు లేరనియో లేక వారిం దిలిపించుట తమ కగౌరవమనియో తెలి యగవచ్చును. ఇదిగాక పిలిపించినవారిసంగతి మాత్రమాయన్న నామ సభాశ్రమములలో నితర పట్టణములలో నొప్పుకొని యున్నందున వా రావినములలో కామరట అనుచే సభా శ్రమలకు వారము దినములు ముందుండియే సంగీత సభలు జరుగుచున్నవి. మాచితిరావించి! కావున మానెల్లూరు పురవాసులు మన యాంధ్రసంగీతపండితుల పిలిపించి సహ్యనించె దయ గాక.

ఇట్లు జరుగు.

II

తెనాలి తాలూకా గ్రాంథ భాండాగార ప్రతినిధుల సభ.

అయ్యో,

గ్రాంథ భాండాగార ప్రతినిధుల సభ నొకదానిన చేరు నుముననియు దానికొకట ప్రతినిధులు నుండి యిద్దరు ప్రతి నిధులు రావలయుననియు ఈ మీటింగు తెనాలి లోనుపోయి జరుగుననియు, సత్వేపల్లి మామయ్యరావు గారిచే కొన్ని నెలల క్రితము. ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రకటింపబడెను. ఇది యాను గాక ప్రతి సంఘమునకు నుత్తరములు వ్రాయ బడెను అప్పుడు నిమిషకాలమునకు దుగ్గిరాల వందెవరం యావూరు తెనాలి సమాజముల వారు వచ్చి. అప్పుడు తెనాలి తాలూకాలో నుండు ప్రతిభాండాగారము నుండి ప్రతినిధులు రావం దున సభ నాపుడల చేసె ముందు ఈసభ జరుగునటుల తీర్మానించిరి. తరువది ఈ సభజరిగి యుండలేదు. ఈ గ్రాంథభాండా గారప్రతినిధుల సభజరిగినకొలదికాలములోనే సంఘముల మత్స్య ధికమయ సంఘాభివృద్ధియు దేశాభివృద్ధియు నొందు ననటకు సంకల్పించుట. కాన తెనాలి తాలూకాలో నున్న గ్రాంథ భాండాగారముల వారు ఈ విషయమై యెక్కువ శ్రద్ధను యున్నకొనినయెడల నీ పని నెరవేరనని తలంచెద. లేనియెడల సంఘములభివృద్ధిలోనికి వచ్చుట దుష్టరూపముగా నున్నది. ఇందు ను గురించి సంఘాభిమాను లెల్లర ఎక్కువ శ్రద్ధను వుచ్చు కొందు రని తలంచుచున్నాను.

సంఘాభిమాని.

III

గ్రామోద్యోగములకు హెచ్చరిక.

అయ్యో,

కొలదికాలముక్రిందట గ్రామోద్యోగముల వారసత్వపు హక్కులనుగురించి బోధనావార కొంత సంజాయిషినిమిల్లము తాలూకా అధికారులకు రెఫరెన్సు చేసినట్లు మురారాస్రీ అయ్యగారి లిఖితపత్రమువలన గంగి ౧౯౦౮ నెవ్రెంబరు ౨౫ తేదీన ఆంధ్ర దినపత్రికలో ప్రచురపరిచిన వ్యాసము లిల కించి విషయమును చెందనివారుండదు. తరతరములనుండి అనాదిగా కలవుగానందు కాలములో సహ స్రవృక్షితులతో బహుకష్టముల కోర్చి మన యోద్యోగధర్మములను నెరవేర్చి కొనుచు హెచ్చుతేటములు గల యితర ఉద్యోగములను సహ లక్ష్యమున గుంచక గ్రామోద్యోగములకే ఆశించుట, వార సత్వపు హక్కులను నమ్ముయోగవా!!

ఈ విషయమునుగురించి శాసన నిర్మాణసభలో చర్చించి న్యాయమును దమచేయించులయునను విషయమును దీన పోషకులను, దయాస్వరూపులను న్యాయ పరిపాలకులను నగు మన మద్రాసు గవర్నరు మొంటు వారికి ప్రతి తాలూకానుండి యేకగ్రీవముగా విన్నపములను పంపుకొన్నచో రానైయున్న అపత్తునుండి తొలగింపబడుదుమని నమ్మి మిమ్ము ను హెచ్చరించుచున్నాను.

ఇందునగురించి గుంటూరు జిల్లా శేషలై తాలూకాలోని మా గ్రామములందరు దొరతనమువారికి త్వరలో విన్నపమును పంపుకొన ప్రయత్నించుచున్నందుకు మిక్కిలి సంతసించు చున్నాను.

యల్లాప్రగడ వెంకట నృసింహారావు.

పెదపల్లి గ్రామకరణం.

IV

కాకినాడ జిల్లా కలెక్టరు యింజనీయరుదొరవారి కొక మనవి.

అయ్యో,

వెయ్యముడి అంగర గ్రామములమైన మేము తమకును పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు (వెన్సిడెంటు గారికిని కల్లూరు వెయ్యముడి బోర్డువిషయమై అనేక అర్జీలు ఇచ్చుకొని యున్నాము. 22 మార్చి 1915 తేదీన నెం 678 పి. టి. బి. న యందాన్సి మెంటు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డువారు దను చేయించియున్నారు. ఈ పయొక్క యెన్సిమేటు తమ తావున తయారు అవుచున్నదనియు, 1915 నుండి యేప్రిల్ తో ఆరంభముగు సంతర్పణములో సాధ్యమయినంత త్వరలో పని ప్రారంభముచేయడ మగుననియు ఎందార్సు మెంటు దనుచేయించియున్నారు. సంతర్పణములో నగం కావచ్చినను పని జరగలేదు. 1916 నుండి ఏప్రిల్ నెల రాజుండగనే పని పూర్తిచేయించగలములకు మిక్కిలి ప్రార్థిం చుచున్నాము. గ్రంథవిస్తరభితిచేత ఈకోడ్డుయొక్క ముఖ్యం శముల కొన్నిటిమాత్రమే యిం దుదాహరించుచున్నాము.

కల్లూరు వెయ్యముడిబోర్డు (2 మైళ్లు పొడవుగలది)

1. మూడుతాలూకాలను (రాజమండ్రి, రాజచంద్రపురం, అను లాపురంతాలూకాలు) కలిపేవధ్య మెయినుబోర్డులో భాగము అయియున్నది. కొద్దిసాముతో మెయినుబోర్డు పూర్తికాగలదు.
2. ద్వారపూడిరైల్వేస్టేషను సుబంధముకల్లియున్నది. 3. కల్లెరు, డిల్లూటీకల్లెరు, తనాళ్ళి, దాడపగైరా అధికార్లందఱు రికమెండేషనును పొందియున్నది. 4. కొంతసాము ఇదివరలో కాంక్షను పొందియున్నది. కొన్ని తెలియనికారణములచేత సాము అన్యాయముగా త్రొక్కివేయబడినది. 5. కొత్తకేట సుబంధము కల్లియుండుటచేత అలమూరు మెయినుబోర్డుకన్న ను ప్రాముఖ్యము కలిగియున్నది. ఒక్కసారి యాబాట పరీక్షించినయెడల దీనియొక్క ప్రాముఖ్యము క్రి దొరవారికే విశద సగును. క్రి దొరవారు చిత్తగించి మరకట్టుములు త్వరలోనే తొలగింతురని నమ్ముచున్నాము.

అంగర వెయ్యముడి బోర్డువ్యవహారపు చింతలూరి సాంబశివరావు

V

పెనుమూలి గ్రామస్థితి

అయ్యో,

గుంటూరుతాలూకా పెనుమూలి గ్రామములో 20-8-15 తేదీ మొదలు 8-9-15 తేదీవరకు ప్రతిరోజు ఆకాశము దట్ట ముగా మేఘములచే ఆవరింపబడి వియ్యలతలతోడను ఉలు ములతోడను ఉండి ప్రతిదినము కొంచెముగనో గొప్పగనో వర్షము కురియుచు నుమాను 100 పుట్టుపండ్లకు మొక్కజొన్న పంటను తనకడుపున బెట్టుకొన్నది. మెట్టవరిమాత్రము ఈ వర్షాధిక్యతవల్ల ఇంతవరకు అమితవృద్ధిలో ఉన్నదిగాని 9-9-15 తేదీ మొదలు వేసంగిలోవర అమితవృద్ధి వేయుచున్నది. పరివేష్ట చేయు తమకు గనుక వర్షము ఆత్మకపర ముగా కావలసియున్నది. కాని వర్షము కురియు నూచనలు లేవు. మాగ్రామము వికాలమైనది. ఆరోగ్యకరమైనది. కాని గ్రామమధ్య సర్కారుభాగీస్థలములో పూర్వకాలమునుండియు ఒక పెద్దదిబ్బ గలదు. ఈదిబ్బవూడ గామస్థితి బహిర్యూ మిక జెల్లుచుండును. ఇందువలన ఈభోదేశము విషపుగుల కా లవాలమైయుండును. ఏలగి కామయ ఈ అశుభ్రతను నివారింపబూనకుండుట కడు శోచనీయము. మాగ్రామముమట్టు దొంకల మిక్కిలి పల్లకుగుటవల్ల పొనుగుగ్రామములకు పోవ వీలు లేకుండ మొలలలోతునీటితో వర్షకాలమందు ఉండును. ఇంతవల్ల రైతులయ పురూణిశులను చాల ఇబ్బందిగా నున్నది. 5-12-14 తేదీ మాగ్రామమునకు శ్రీ గుంటూరు తాలూకాబోర్డు పనిసెంటు గారు దనుచేసినప్పుడు ఈకష్టములను వారికి విన్నవించుకొని మాగ్రామమునుండి దుగ్గిరాల వరకు రోడ్డుకేయించుటకు నామగవంతుసాము ఇచ్చెదమని గ్రామమును భారతవారా వాగిసియుచ్చివారు. కాని ఇంత వరకు ఈవిషయమై ఏవిధమైన అయిదు జరుపబడలేదు. తాలూకాబోర్డువారు దనుమొంది ఈకోడ్డుకేయించి మరకట్టు ములను బాపగలములకు ప్రార్థించుచున్నాము.

VI

చాటుపద్యములు.

అయ్యో,

క్రిశ్నభాకరశాస్త్రి గారు ప్రచురించిన చాటుపద్యపుణి మంజరి నెల్లరు మాచియే యున్నాడు. వార నేక పద్యముల సంగ్రహించి ప్రచురించి యున్నాడు. కాని ప్రచురింపబడవలసిన పద్యము లింక నందం నుండకమాంపుగదా. ఈమాతాలూకా లలో చాలకాలముగ వ్యవహరింపబడుచున్న పద్యములు గెండు కంపు. అవి తక్కిన తాలూకాలలో వ్యవహరింపక బడుచున్న వో లేనో తెలియ కాని ప్రైంథములందు మాత్రము లేవు. కావున వారి నిందు బొందుపరచు చున్నాడు. పునర్ముద్రణ మందు శ్రీశాస్త్రిగారు వీనిగుండఁ బ్రయోనించెదరు గాక.

నీ నిపుణత రాజ్యవినియోగము గాఁడే

నేలయేలెనువాడు నేల గాడే

సంగీత సాహిత్య సరణుడు గాఁడే

కృతి నెప్పువారు దుష్కర్తుడు గాఁడే

కుశలత సలిమతి విశ్రుడు గాఁడే

విటుడనువాడు దుర్విటుడు గాఁడే

మాధవ శ్రీపాదమట్టుండు కాఁడే

మాతృ ననువాడు మొప్పెగాఁడే

అరులరాజ్యనీతి, యమలకావ్యముకీ

యంగనానర క్తి యచలభక్తి

రతుండుగానివాడు పతిగాడు కృతిగాడు

కామి గాఁడు మోక్ష కామిగాఁడు ||

మ|| అరవిందానన నీమనోహరు || పే వారూధి గాఁ డెల్లవే

మరుడ కొదామరసంబు కాంచనము భూమ్యాకాశముకా

గరిమక మాదుతిపుత్రి చంద్రులను వేడ్కకా మూడువర్ణం

పరగకా వాసిన మధ్యవర్ణములు మత్స్య శేకుండోనే గభి.

రెండవపద్యమున కర్థముం డెంప పండితు లెల్లరు

ప్రార్థితులు.

ప్రొడలకూరు. మైనముపాటి పొన్ను మత్స్యరావు

VII

కలిపుర ప్రశ్నపత్రము

అయ్యో,

1. తమ సాంకేభావలో వ్రాయబడిన తెలియనివారు ఇతరభావలో అక్షరములసాలిక యయిన తీయలేనివారు పెంచిమేషిట్టిలులై కుప్పీయదనిండుగా మోగు గా మున్నంబు టకు బంగారపువాచీలు కళ్లజొళ్లు, కాలర్లు, లాంకోట్లు, బైలు, వేసికోవలెనకదా. అట్టిపోషవస్తువులు కొనుక్కొన దానికయి నా వీరిలు లేకపోలేమా నను. భర్త్యంవంటిది వారి కెవరయినా మట్టచెప్పయందరా?

2. (a) రిజిస్ట్రార్లు తమ్మునాక్రమించి తమకోర్టుకు పెట్టు కొనియున్న ప్రైవేటువక్లేల్ల ద్వారా వచ్చినదస్తావేజులే నుండు రిజిస్ట్రులేనీ మంత్రప్రప్సమిచ్చినవారి దస్తావేజులే ముందుపట్టి యెందుచేత వారి కిభిమానమాపకాడదు? ఈ విషయమున మార్గదర్శకులైనవా రెవరై ననున్నారా?

(b) పదిపదియేను మైళ్లదూరముండినది దస్తావేజు రిజిస్టరుగాక రోజుల తరబడి రోజులవరకు మోక్షంవొరకక, పొరుగురిలో దారిభక్త్యమునకు తెచ్చికొన్న పనుకుకాస్తా పుద్ధమాతుగుచుండ భోదసాలశేఖరంబుపూట్లు మిగతా శేఖర రిజిస్టరాఫీసు కనిపెట్టుకొని కూర్చు నీవారి పిన్నవకు సంతోషించి యేమియ్యవలెను? 3. ప్లీడర్లు కేసు వాదించుచుం డగా కంజుగార్లు నుఖముగావర్చిలో పడుకొని నిద్రపోవు న్యాయాధిపతులకు ఫర్టుక్లాములో చేర్చికొనవలెనా? నెకండు క్లాసులో చేర్చవలెనా? వారు చేర్చితీర్చు లెల్లావులమో బుద్ధిమంతులయిన వారెవరయినా నూహించగలరా? 4. (a) ఎన్ని కేర్లలో ఏకీనా లక్ష్య పెట్టక చెడిపోయిన రోడ్లనుమార్చి సంతోషించి అంతలో తృప్తిపొందకరాత్రిల్లు ఏకట్రోనడిచే వాళ్లు మరునాడు తాము పెట్టించిన ధర్మానుష్ఠతులకే మందుకు నచ్చేటట్లుచేసి దెబ్బలు తగులునట్లుచేయుచు రాత్రిసుప్తము రోడ్లమీద కేర్పించిన మునిశిపాలిటీవారిని? (b) వర్షములుకురి యనప్పుడే యితరకాలములోనే ఇవరకు వేసవికాలములోనయి తము రోడ్లగుండా నున్న సందులగుండా మోకాలిశాతునీరు గలజీవనదలను బ్రహ్మింపజేసి యెప్పుడు స్నానముచేసి యెరు గనివారిచే కంఠస్నానముట్లు మోకాలిస్నానమును చేయించి తేరోగ్యరక్షణముచేసే మనిసిపాలిటీవారిని?

(c) పొగడడానికి యేభావశాసనమునా, మాటలున్న నా? ఇంతటి ఘన కార్యములు చేయుచున్నటువంటి మునిసిపాలిటీలకు పురవాసులందరు కలసి ఒక బంగారుపతక మెందుచేత ఏర్పాటు చేయకూడదు?

(నారదుడు)

అగ్రహారం టపా.

నేనీమధ్య కోసినీయక ప్రయాణమునకు తలపెట్టితిని. సుఖమునుగ బయలుదేరితిని తప్పనిసరి యయినది. మంచి గోదావరి తోటలు. విశేషించి పూర్తిగా గోదావరి వచ్చినది. శుభక తప్పదు. రాజమహేంద్రవరమునండి బయలుదేరితిని. నాకుంటున్న ఘోషాను పుట్టిల్లు. ఎట్లావెళ్ళితిని అని కొంతగా లాగించినాను. స్త్రీయమిదవెళ్ళుటకు ఘోషా స్త్రీలతో ప్రయాణము కరుదు. కాబట్టి రహదారిపడవమీద బయలుదేరితిని నిశ్చయించుకొంటిని అప్పుడు జరిగిన కొన్ని విశేషములు ఈ అగ్రహారం టపాకు సంబంధించినవి కనుక చదువులు శ్రద్ధతో చూడవలెను.

రాజమహేంద్రవరములో గోదావరీతీరమున మధ్యాహ్నము పండ్రెండుగంటలకు వెళ్ళితిని. అప్పటికి అమలాపుర కాలువపడవలు కొన్ని వచ్చినవి కొన్ని రావలసినవి ఒక గంట నిరీక్షించితిని. అన్నియు వచ్చినవి. మరొకరినీపు నిరీక్షించి ఒకపడవ కళానువద్దకు వెళ్ళితిని. మాకు పడవలో రెండు గంటలు కావలసిన యడిగిలిని యమరాతలవలె నలుగురు పడవ వాండ్లు చూట్టుకొన్నాడు. ఏపడవ యెక్కడి? పోటీ జిట్టి చివరకు రెండుగంటలు రూ 1-4-0 కేటయించితిని. ఎన్ని గంటలకు బయలుదేరును అపడవలు అని యడుగగా ఒక గంటలలో బయలుదేరును, వెంటనే రావలె నని. ఒకాయన అక్కడ నిలబడి రెండు గంటలకును పడవ పడలు సరికన్నాడు. వల్లె యని ఇంటికివచ్చిభోజనము చేసి ఒంటిగంట నలభైమిగంటలకు పడవవద్దకు వచ్చితిని. సుఖమునుగ వెళ్ళి కల్పాట్లచేసిన గదులలో కూర్చుంటిని. నాతో ఒకాయన మాట్లాడుటకు కూడ వచ్చినాడు. మేము మాట్లాడు చుండగా పడవ రెండడుగులు ముందుకు జరిపి, "అలాగే నేను చూచుచున్నాను. జనము రావలసిందోయి"యని కొంత కేకచేసినాడు. అక్కకు పడవలోని జిల్లలు జనులనుకొనివారు నాతో మాట్లాడుతూన్నాయన ఉలిక్కిపడి నెలవనిచెప్పి వెళ్ళిపోయినాడు. పడవకుదలలేదు గంటలయినది రెండు గంటలయినవి. చలనములేదు. ఏమిరాధికంతుడా అనిపడవదగి కళానును అడిగితే ఆరుగంటలకుగాని గుమాస్తాగారు కడపవద్దన్నాడు. రంగునుజనము వస్తారట అన్నాడు. అప్పుడువచ్చిన కోపమునకు మితిలేదు. గుమాస్తాదగ్గరకు వెళ్ళి కేకలు పెట్టాను. ఆయన మాడలిపోయి నెమ్మదిగా నన్ను కాంతిపరిచినాడు. ఇంతలో రంగునుజనము వచ్చి సర్దుకున్నారు. పడవ గోదావరిలోనికి వెళ్ళినది. ఇకబాబుగ్గంకావలసినది వెళ్ళుటకు పదిపాదలదూర మున్నది. అంతలో వాన, గాలి, బోరుగా ఒక్కమారు వచ్చినవి. పడవ అనకట్టువెపు తోసిపెట్టింది. హరిహరి! భగవంతుడా! అననివారులేరు. కేకలు పెడబొబ్బలు గంగమ్మతల్లి నీకుండట అనువారు కొందరు. ఇంతచూడనూవచ్చి గోదావరి పాలయినా మరువారు రంగును వాటసారులు. ఇక నేనో, దిక్కుమాలిన ఘోషాతీనియెడల స్త్రీయమిద పోయెనుగాదా హాయిగాను అనుకొని ఘోషా కొంప తీసినదని విచారించుచుండగా కళానులంగురు పారవేసి నాడు. అగ్నిపడవవలెగిరిగిడి ఎదురుగా పడవతీసికొని వస్తూండగా మళ్ళివచ్చినది ఆగాలి అవాన. వారాయణ వారాయణ ఏమిగోలయ్యు మళ్ళికొంతదూరము లాగేసింది పడవ. ఎర్రజెండా యెత్తండి రా స్త్రీయమ వస్తుందనేవాడొకడు. చునమురికిపోదామరా అని ఒకకళాను సలహాచెప్పినాడు వారిసరంగుతో! సరంగు మంచివాడు కాబట్టి తిరుగా లంగురువేసి పడవను నిల

బెట్టి, అనేకకష్టములపడి రాత్రి 9 గంటలకుమీటి బొబ్బగం కొలుకులోనికి పడవతీసుకు వెళ్ళినారు. అప్పుడు ప్రాణములు గూలుబడినవి. సరంగు కంటా బహుశతీ చేసినారు. అవా! దిక్కుమాలిన స్త్రీ ప్రజల మొఱుఱు! వీటి నాలకించువారు! లేరు. అగోదావరిలో వడవలకు ప్రమాదమురాకుండ కాపాడుటకు దొర తనము వారికేదియు మార్గములేదా! అక్కడ యినుకతిప్పలు చాలగలవు కదా! ఆతిప్పలమీద రెండు ఇనుప స్తంభములను లోతుగా పాతి ఒకగోణను అడ్డముగాకట్టిన యిట్టిప్రమాదములు సులభముగా దాటవా? అనకట్టుగట్టి రైలుపడిపించుచున్న బుద్ధిశాలిరగు దొరల కీమాత్ర ముపాశయము తోచదా? తోచకేమి? చెప్పువారు లేరు. వెద్ద ఉవ్వొక్కలు కట్టియిబ్బాదులు తెలియవు. వారుచోయి గాస్తీయటాపుమీద కూర్చుని ప్రయాణము చేస్తారు సాధారణసంసారులగోల వారి కక్కరలేదు. వారికికావలసినది డబ్బు! మాట్లాడితే సంచలకాలది డబ్బు!! తిరుదము!!! ఇక ప్రయాణము సాగిస్తాను. ఆ గోదావరి వాదాడిలో ఒక అగ్రహారపు బ్రాహ్మణుడు నాదగ్గరకు వచ్చి నాడు. ఇంక కాలక్షేపము ఏమిన్నది? లోకాభిరామాయణము. ఆయన యెద్దముమాట యెత్తుకున్నాడు. ఏపల్లెలో చూచినా, ఏపడవలో చూచినా ఎక్కడచూచినా యెద్దపు కబురే! అనేక చిత్రాం! అనేక తమాషాపదంతులు!! అని అన్నీ వివరలనే గాని ఎవరు వ్రాయగలరు. అయినా ఒక్క సంగతిమాత్రము వ్రాస్తాను. ఆ అగ్రహారపు బ్రాహ్మణుడు విశాఖపట్నము నుండి వస్తూన్నాడట. అమలాపురంవెళ్ళదలచి పడవయెక్కినాడు. నాతో అన్నాడుకదా నేనొకమాట చెపుతాను రహస్యంగా వుంచండి అన్నాడు. ఆలాగే చెప్పవలసినది అన్నాను. విశాఖపట్నంలోని పడవవాళ్ళకు జర్మనీవాడుకనది "మొన్న నేను విమానంమీద వచ్చి యీ సముద్రంలో దిగాను. నీకేంకావలినీ అడిగిస్తాను. కాని నాకు రోజూపూర్ణో నుంచి తినడానికేముయినాతెచ్చి పెట్టుతూవును" అని చెప్పాడని మాకునకు నాతో రహస్యముగా చెప్పాడు నుమండి అన్నాడు. అలాగ నేనెరికి పకపక నవ్వివాను. వెర్రి వ్రాహ్మణ ఇలాంటి మాటలు కుర్రాళ్ళు తమాషులు నీకో అంటే నమ్ముతావా అన్నాను—ఒక విశేషము.

మోటారు బండ్లు

మోటారు బైట్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కాన్సు, కారలసినవారు ఈ క్రింది అడ్డముకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఉత్తరాదివారు విశేష కాలమునుండి మోటారు వర్తకమున ప్రసిద్ధిపెంది జమీన్ దారులు, రాజులు, మహారాజులచే అభిమానింపబడి, మోటారు పాఠశాలను సహా మొదట కొద్ది విద్యార్థులతో నారంభించి యిప్పుడు దినాన ప్రవర్ధమానంబుగ నుదిష్టమనండి పోరలిపోరలి వచ్చుచున్న విద్యార్థులకు తగునకు తేర్చుచి పాఠశాలను నిర్వహించుచున్నారు.
మీకు కాన్సు ఇయ్యగలరు. తిరుగ మీకాన్సును, కారలసినయెడల అమ్మియియ్యగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చట మాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లు నడుపుటకు పురుషులకు శ్రీలకు సహా నేర్పించగలరు.
గ్యాలీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

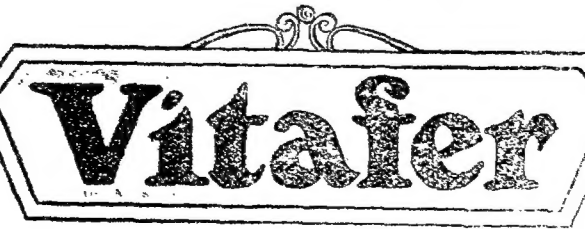
'కాస్గరి'
అనునీబుగర్తవావధ
మును అప్పుడప్పుడు
పుచ్చుకొను చుండు
చేని నీకంతయో
సంతసమునుగలి
గించును.
అని అతిరుచ్చ
యినవీయు, ఆరో
గ్యదాయకమయి
నదియు, వ్యాధి
రహితమయినదియు
నయున్నది.

STEARNS' HEADACHE CURE
For more than quarter of a century Stearns' Headache Cure has been the favorite remedy for headache and neuralgia.
Tasteless - certain and easy to take.
USED WHEREVER HEADS ACHE

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును
తులం బిటి! అకాల 10.
మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, కృష్ణా, డి!
Maddula Suryanarayana garu,
Gudivada, (Kistna Dist.)

మద్రాసు నస్యము.
మేలైన మద్రాసు నానాసనశ్యం పెద్దబుడ్డి 0-4
నశ్యం శేరు 1-5 0-12 డిబ్బో దజ్జబుడ్డు 2-4
వీకే (తులములు 120) 5-4 కాంబూలమును నువాన
నానాపాలన మాత్రం 3-0 పాగావటికే 1-5 0-4
అంపికే అంకరికి 1-10 డిబ్బో దజ్జటిన్లు 2-8
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలారు ఉచితము.
యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,
తపాలపెట్టె నెం 138 రు, మద్రాసు.

న ర ము లు ము ద్ర య గు ట

"నాచే చికిత్సచేయబడినవారి కొకరికి నరములు పూర్తిగా ముద్దయై మతివలించునీతిలోనికి వచ్చెను. ఆమెకు విటఫరు అప్పుకముగా పనిచేసినది. అప్పటి నుండియు విటఫరు మంచిదిలయును గలిగించు నాహారముని నారు నమ్మకము కలిగినది. ఆరోగి పోస్తా ఫీనులో టెలిగ్రాఫ్ సిగ్నలగుగా కన్న యొక శ్రీయన్ను. కాని నేనామె నింకను పరిలోనికి వెళ్ళనియ్యలేదు. ఆమె కారోగ్యముకులకుట కామెన్నే హితులందరు చాల సంతసించిరి. ఇట్టిలేఖలు వేలొలది విశ్వాసలకు వచ్చినవి. ఇది ఆంగ్లేయులచేతనే చేయబడినది. మేదోమాంద్యము, అజీర్ణబలహీనతయన్న గువాని కిది చాలమంది. నిరర్థకాతన నరముల నీరసమును విస్మయమును బహుత్వోత్సాహమును గొప్పవైద్యులు విటఫరునే వాడెదరు. నూచించెదరు. విటఫరు కేవలమాంగ్లేదేశీయమున బలవర్ధకము నగు నాహారము. వెల 4 డ్రామ్సులబుడ్డి రు. 1—12—0, 8 డ్రామ్సులబుడ్డి రు. 3—0—0, 16 డ్రామ్సులబుడ్డి రు. 5—0—0. ఇంగ్లాండులో బర్మింగ్హామ్లో నున్న సోతాబుబ్రదర్సు బ్రాక్స్సంఘమునా రొక్కరే దీనిని చేయుచున్నారు. చెన్నైలోని స్పెన్సరు కంపెనీవారియొద్ద వారిశాఖలలోను డెబ్బూ. ఇ. స్పెన్సరుకంపెనీ వారియొద్ద గొప్పగొప్ప రసాయన లావర్యయొద్దనున్న బహుళలలోను ఈవిటఫరు విక్రయింపబడును.

ఆమెకు పని విస్తారముగలవలసిన అలసటలన నరములు ముద్దయ్యెను. ఆమె చేరుమందు పుచ్చుకొనటయే లేదు. విటఫరునే విడువకుండ పుచ్చుకొనుచున్నది. ఇప్పుడామె కాలబహిరత అంతయును పోయినది. శరీరమునకు పుష్టికలుగుచున్నది. ఆహారము బాగుగా హితవైనది. వాగుగా నిడురపట్టు

స్పెన్సరు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మదరాసు.

వనోదధి సారావరిల్లా

ఇది మేహమందుబట్టు పెక్కుదగ్గలను మరయు నకల చర్మరోగములను వాగుదేయును.. కీళ్ళలోట్లు, పొరలలోట్లు, పొరలలోట్లు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నురుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితలకు తలకు పుష్టినిగలిగించును. పెక్కుదను కుట్టివలచి వృద్ధిపేయును. దీనివలన కఠినమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తొడనే కఠినమునకు మొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు ససాలు వాడిన తొడనే కఠినమునకు మార్పు కలుగును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

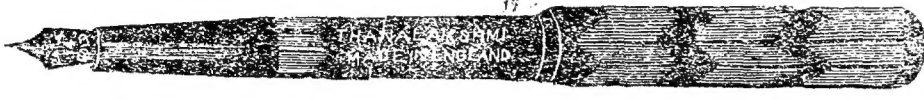
కుముకుమందు:- ఇది చర్మముననుపూర్తిగా వాగుదేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (త్రాగుటకు మందు) నాగవల్లితైలము పైపూతకు నుండు. ఈ రెంటికలిసి వెలరోజులకు పరిపూర్ణమందు 5-0-0.

ప్రాప్తి:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గళక, ఘననవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

ఇప్పుడే తెప్పించబడినది! క్రొత్త ఫాకటక్ పేనా. మిగుల మేలైనది

ధనలక్ష్మి ఫాకటక్ పేనా.

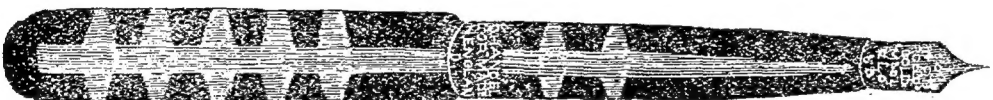
ఇది మూకై యింగ్గాండు క్రొత్తగాజేయబడినది. ఈపేనా నుంచుకొనుటకు దగిన పెట్టెమీదను పేనా మీదను ముకంపెని చేరు ముద్రింపబడి యుండును. దీనిని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, కళిల్లు మొదలగు వారల వయోగించుచున్నారు. ఈపేనాలో నింపబడిన సిరా యేకారణమున గాని కారకచాలనములకల వుండును. ఇది "వల్క్మనైట్" లో జేయబడి, 14 కారట్ల బుగారపు నిల్పు గలిగియుండును. ఈ నిల్పు మునకుండు "ఇండియన్" ఉండుటచేత పెన్నుటికి జెడడు పొయ్యిటకు నులభమై నుండును. ఒక తూటి యుపయోగించినవారు ములల పేలు వానిని నుకయోగింప సమ్మతించును. పేనాలో సిరాపోయినట్టి గాను సిరింజియుకటి పేనాతో నియ్యబడును. నిల్పుతోడ పోస్తేజ కాక దీనివెల రూ. 3-0-0.

విరోపా ఖండ యుద్ధ చరిత్రము.

మొదటి భాగము రూ. 0-8-0 పోస్తేజ సహా రూ. 0-10-0.

ఇది తేటతెలుగున వ్రాయబడి యున్నది. ఇప్పటి విరోపాధ్యక్షులను నిజకారణము లరయగోరవారు ఈపుస్తకమును జదివితీరవలయును. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా మొదలగుదేశము లుత్పత్తియైన వివరణములు వారికి గల వైరవివరణలు, వైరములమునజరిగిన యొక కొన్ని యుద్ధములు వానిఫలితములు అందరు తెలుగదగిన నులభమైతిని వివరింపబడి యున్నది. ఇప్పుడు ఈయుద్ధమునకు తలసమైన కారణము, వానికై వారివారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు, యుద్ధారంభము మొదలగు వివరములు గల 120 పుటలలో 6 భాగశఁటములతో 80 పాప్ టోక్ పటములతో విలసిల్లుచున్నది. రెండవ భాగమును సిద్ధమగుచున్నది. దరఖాస్తులంపుడు.

చాన్సలర్ ఫాన్టన్ పేనా.

ఈ వైపేరును, ముకంపెని యంతయును పెట్టెమీదను పేనామీదనుగల ఈ ఫాకటక్ పేనా మూకొకట ఇంగ్లండులో సిద్ధపఱుపబడినది. ఈపేనాకు సిరాపోయే అద్దపు పిడికారీయొకటి పేనాతో పంపబడును. మాటిమాటికి సిరాయెత్తుకొను శ్రమదీనిచేతొలగును. ఉంచిన చేతిసెత్తక యెంతసేపయినను వ్రాయునగును. ఇందలి నిల్పు రోట్లు గోల్తుచే జేయబడినది. ఇది యెన్నటికి జెడడు. ఒకటిని తెప్పించి యుపయోగించి మంచిచెడుగులక గనుగొనుడు. నిల్పుతోడ వెల 1-కి 1-8-0; రోట్లుగోల్డు నిల్పు 1-కి 0-4-0. పోస్తేజ కొనువారు భరింపవలెను.

విడువాద:- ధనలక్ష్మి కంపెని, 6, మొకటేజ మేస్త్రి వీధి, సామూకాన్ పేట, మదరాసు.

సియల (REGD)

హేర్ ఆయిల్.

సింలా హేర్ ఆయిల్ పెంట్లుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకులను, ఎఱ్ఱని వెంట్రుకులను నలుపుచేయును. రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువానలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ సం॥ మొనూరునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు వాని ధరిమళమునకు ఒక సుగర్లపతకము నిచ్చిరి. మతియు భారవాదయించుచుబడిన ప్రదర్శననందు బొంబాయి గవర్నరు సాహేబు హిజు ఎక్సలెంసు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక రోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు, బుడ్డి ౧కి రూ. ౧-౦-౦. 3కి ౨-౦-౦. తపాలాకర్పులు ప్రత్యేకము. సోల్ ఏజెంట్లు:- కాకు అండు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!
ఈపుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివర విశేషములను అనేకశాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక దేశమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును ఆనళ్ళముగా జనన వలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ముఃశేంకర్ గోవింద్రి, ఆలంకరిగ్రహ ట్రాప్ థాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ధరలేదు. దేశ హితము. పోస్తేజలేదు.
ఉచితము! ఆ యుల్లేదము. ఉచితము!
ఆంగ్ల వైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులందును మనకుగల అనుభవమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య భరితమైన
వైద్యవిద్య
అను పుస్తకము రోగువారికి ధరగాని పోస్తేజగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:- రాజవైద్యనారాయణ్ కేశవజీ, 120 నీవాబాద్, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి. బేగంసాహిసోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన జేహమందలి యే భాగమునందు రోమము ను ముపుతేక కుద్ధముగా నుండును. చర్మము యొక్క స్వభావ మెవరంగును కాంతిని పొగొట్టుక జేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల రిబ్బెలు పెట్టె 15-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ.

ఆర్. వి. శండిట్ ఆండ్ కంపెని లి, బందరువీధి, మదరాసు

మదనకామేశ్వర తేవ్యాం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుళ్ళకష్టము, అతిమూత్రము, ను హరించి మిక్కిలిబలమును, ధాతుపుష్టి, రక్తవృద్ధి, యౌవన గుణమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములపటుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 రు॥ డబ్బి రు. 1-0-0.

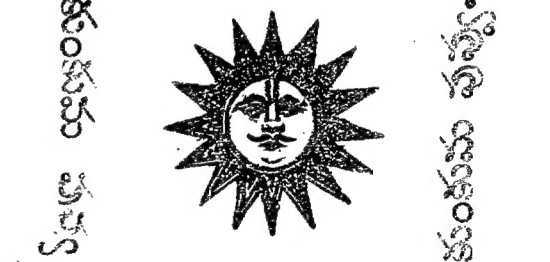
ఘనసారచండి:- ఎరుపు, లెబుపు, పసుపు, (అంటు) క్షరోగములను మూత్రపుమంటును, తక్షణమే మాన్పును. 2 సీసా చాలును. సీసా రు. 1-4-0. వి. పి. చార్జి వేరు. 3 యుల్లేద సహా, పొంబాయి. (గుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినన్యోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము. కలయువాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాటాఫి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూసద్ద దొరకును. కొనువాడు సూర్యమా ప్కను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని. 21, హన్మంపేధి, బొంబాయి.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెని,

షరావు పర్తకులు, మదరాసు ఈస్ట్. తంజి విలాసము:- "ఉమ్మిడియాక్" ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిలేవక్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

